

Škofja Loka
dz 0
MOZAIK
2019

070.489(497.42:lezniki)

120190224,4

COBISS •

KNJIŽNICA ŠKOFJA LOKA

KNJIŽNICA
IVANA TAVČARJA
ŠKOFJA LOKA

4

Letnik 4
Oktober 2019

MOZAIK

uspevamo gibanje

Trajnostna in ekološka naravnost Domela
Proizvodno podjetje v Srbiji
Domelovi strokovnjaki prejeli zlato nacionalno
priznanje za inovacijo
Z družino v deželo javorjevega sirupa,
medvedov in hokeja

Glasil podjetja DOMEL

Romana Lotrič
Glavna urednica

Napočil je jesenski čas, ki nas navdušuje z vsemi možnimi prečudovitimi odtenki. V gozdovih je zadišalo po gobah in kostanju. Jesen nam je postregla s svojo samovšečnostjo, nas razvajala s toplimi temperaturami in lahko le spoštujemo njeno izvirnost in inovativnost.

Beseda urednice	2
Uvodnik	3
Kratke novice	4
Komunikacija in kakovost	7
Trajnostna in ekološka naravnost Domela	8
Proizvodno podjetje v Srbiji	10
Novozaposleni	11
Domelovi strokovnjaki prejeli zlato nacionalno priznanje za inovacijo	12
Servis pomembna poprodajna podpora za stranke	13
Druženje najboljše skupine TPM v letu 2018	14
Osredotočeni na stopala	15
Domel na družbenih omrežjih	16
Medgeneracijsko sodelovanje v podjetju	17
Sklenjen nov dogovor o sodelovanju delavcev pri upravljanju	19
Sindikalni izlet opatija, Crikvenica, otok Krk, Goli otok, ribji piknik in otok Grgur	20
Baterija pametnega telefona vam lahko zdrži dlje	21
Sveta Lucija	22
Z družino v deželo javorjevega sirupa, medvedov in hokeja	24
London očarljiva prestolnica Velike Britanije	27
Bilo je nekoč	31

Inovativnost je tudi naša rdeča nit – oktober je mesec inovativnosti. Gospodarska zbornica Slovenije je ob 17. dnevu inovativnosti našemu podjetju podelila zlato nacionalno priznanje za inovacijo Razvoj motorja NZ270, s katerim Domel postavlja nov trend na področju motorjev HVAC večjih moči. Vse sodelavcem, ki so sodelovali pri razvoju, iskreno čestitamo.

V juniju je s šolanjem zaključila 5. generacija slušateljev Domelove akademije. Predstavljamo najpomembnejše zaključke prve od štirih projektnih nalog na temo Trajnostna in ekološka naravnost Domela.

Komunikacija je v današnjem času ena izmed pomembnejših veščin tako v poslovnem svetu kot v vsakdanjem življenju. Dobra komunikacija je nujna praktično na vseh delovnih mestih.

V proizvodnem podjetju v Srbiji je bil uspešno opravljen zagon proizvodne linije 315. Predstavljamo nekaj utrinkov iz selitve proizvodnje.

V nadaljevanju si lahko preberete, zakaj je v poslovni enoti Laboratorijski sistemi servis pomembna poprodajna podpora, koliko novih sodelavcev se nam je pridružilo, o pomenu sklenitve novega participacijskega dogovora. Predstavljamo utrinke s potovanj na različne konce sveta: Kanada, Velika Britanija in Hrvaška, ter o ponovitvi igre Sveta Lucija.

Vljudno vas vabimo k sodelovanju in soustvarjanju naslednjih števil: Mozaika ter vam želimo prijetno branje.

DOMEL®

Domel, proizvodnja elektromotorjev in gospodinskih aparatov Železniki, d.o.o.
Otoki 21, 4228 Železniki, Slovenija, tel.: +386 4 51 17 100,
fax: +386 4 51 17 106, info@domel.com; www.domel.com

MOZAIK - brezplačno glasilo podjetja Domel d.o.o.
naslov uredništva: Glasilo Mozaik - Domel, Otoki 21, 4228 Železniki
tel.: 04 51 17 173, fax: 04 51 17 106, e-mail: ales.markelj@domel.com

Odgovorni urednik: Aleš Markelj

Glavna urednica: Romana Lotrič

Člani odbora: Tadeja Bergant, Barbara Debeljak, Nataša Dolenec, Nina Drol, Anita Habjan, Danica Jelenc, Janja Kozjek, Aleksander Volf, Roman Megušar, Andreja Thaler;

Foto: Barbara Debeljak, Anita Habjan, Roman Megušar, Aleš Markelj, Tomaž Stanonik, Nataša Dolenec, Janez Klemencič, Petra Lušina, arhiv Anja Filej Mohorič, arhiv Domel, vir GZS.

Grafično oblikovanje: Klemen Budna/GTO Košir; Lektorica: Majda Tolar;

Tisk: Tiskarna GTO Košir; Leto 2019, Številka 4; Letnik 39; Izvodov: 1850

Stališča avtorjev ne odražajo nujno stališč uredništva.

Na naslovnici: Jesen, oktober 2019 (foto Barbara Debeljak)

Spoštovane sodelavke, spoštovani sodelavci!

Jesenske barve v naravi nas opozarjajo, da smo vstopili v zadnjo četrtno leta. V prvih devetih mesecih leta smo prodali za 110 mio € izdelkov, kar je enako lanski realizaciji. V poletnih mesecih so se napovedi naših kupcev glede nižje prodaje uresničile in kar nekaj sprememb v proizvodnji je bilo potrebnih, da smo se lahko prilagodili potrebam trga. Napovedi kupcev za jesenske mesece so na planiranem nivoju vendar nižje kot so naše kapacitete, zato iščemo dodatne možnosti prodaje in se moramo hitro odzivati na vsako priložnost na trgu.

Matjaž Čemažar
Direktor - CEO

V poletnih mesecih smo v širšem krogu vodij oblikovali strateški plan za obdobje 2020-2025. Še enkrat smo potrdili naš veliki cilj rasti dodane vrednosti na 60.000 € na zaposlenega do leta 2025. Ob dejstvu, da smo trenutno na nivoju 40.000 €, je pred nami ambiciozen, a ne nedosegljiv cilj. Z ustrezno produktno paleto, rastjo produktivnosti in stroškovno učinkovitostjo je cilj dosegljiv, kar dokazujeta programa ECM in ECS, ki sta to vrednost že krepko preseгла. Ključno za uresničevanje strategije bo naše prizadevanje za spoštovanje vrednot, organizacijskih predpisov in dogovorov. Pri svojem delovanju moramo udeležati vrednote, ki izhajajo iz naše tradicije in iz sodelovanja z lokalnim okoljem.

Med poletjem smo v Srbiji vzpostavili proizvodne prostore in preselili opremo progama 315 v novo podružnico Domel motors doo Odžaci. V Retečah smo na izpraznjenem prostoru postavili novo opremo programa vodne črpalke za kupca Hella. Z izgradnjo prizidka pa smo v septembru pričeli tudi Na plavžu, kjer bomo z dodatnimi površinami zagotovili pogoje za rast poslovne enote ECS.

V mesecu oktobru z akcijo Mesec Inovativnosti še posebej vzpodbujamo vse zaposlene, da sodelujejo v procesu stalnih izboljšav. Zadali smo si cilj, da vsak zaposleni predlaga vsaj en predlog. Možnosti za izboljšave pri svojem delu najboljše

vidi vsak sam, zato smo vsi lahko predlagatelji in vsi predlogi so dobrodošli. Ustvarjalnost ne pozna meja, potreben je le pogum, da predlog izboljšave zapišemo, in vztrajnost, da speljemo predlog do konca. Prav tak primer je razvoj novega EC-motorja za višje moči tipa NZ, ki je bil nagrajen z zlatim priznanjem za inovativnost, ki ga podeljuje Gospodarska zbornica Slovenije. Razvojni ekipi iskreno čestitam za zlato priznanje, hkrati pa vse zaposlene še enkrat vabim k sodelovanju v jesenski akciji.

Barbara Debeljak

Domelova akademija na nagradnem izletu

Po slavnostnem zaključku v juniju na Brdu smo se člani pete generacije Domelove akademije odpravili še na nagradni izlet. Celotna generacija je štela kar 26 slušateljev z različnih področij in poslovnih enot.

Na uvodnem sestanku za izlet se je porodilo kar nekaj odličnih idej, kako preživeti dan, zato je bila izbira še toliko težja. Na koncu smo se odločili za igro, ki je zasvojila že mnoge in pri kateri spol in starost sploh nista pomembna. Odpravili smo se na adrenalinsko igro, imenovano Paintball.

V osrčju Kamniško-Savinjskih Alp so nam v gostišču Kraljev hrib ponudili domače dobrote in atraktivne oblike športnega turizma. Češnja na torti pa je bil težko pričakovani Paintball. Za vse tiste, ki ste se v otroštvu radi igrali kavbojce in indijance, je to prav gotovo prava izbira. Igra poteka v naravi na posebnem poligonu, ki se razprostira na območju 200 x 100 m. Razdelili smo se v dve skupini. Vsaka ekipa je dobila svojo bazo, označeno z zastavo, med seboj pa smo se ločili po barvi traku, ki smo ga nosili na desnem rokavu. Smisel igre je osvojiti nasprotnikovo zastavo in seveda obraniti svojo, pri čemer je treba izločati »sovražnike« igralce tako, da jih zadenemo s kroglico, ki vsebuje barvo. Igre je konec, ko ima ekipa v posesti obe zastavi, ali pa, ko izloči vse člane nasprotnega moštva.

Po napeti bitki je sledilo druženje ob dobri hrani in pijači. Pravijo, da je Paintball poseben po tem, da spol, leta, moč in velikost niso tako bistveni za igro kot zmožnost hitrega razmisleka in odločanja. Prav zaradi takšnih značilnosti krepi osebni značaj in spodbuja občutek za timsko delo in strategijo. Predvsem pa je namenjen vsem, ki imajo radi razburljivo preživljanje prostega časa. Res smo se imeli super. Priporočamo tudi ostalim.

Matija Sturm

13. srečanje Slovenskega biokemijskega društva v Dobrni

Med 24. in 27. septembrom smo se udeležili že 13. srečanja Slovenskega biokemijskega društva, ki je letos potekalo v Dobrni. Na srečanju so slovenski in tuji predavatelji predstavili nova odkritja s področja biokemije, molekularne biologije, genomike, sistemske biologije in drugih povezanih ved. Srečanje je bila za nas priložnost za predstavitev laboratorijske opreme, s poudarkom na novem programu centrifug, in neposreden stik z raziskovalci iz akademskih krogov. S svojo prisotnostjo smo hkrati podprli delovanje Kemijskega inštituta, s katerim že leta uspešno sodelujemo.

Andreja Thaler

Jurij Pintar in Andreja Thaler

Rekreacijski pohod PE LS

Na petek, trinajstega, smo v poslovni enoti LS sončno popoldne izkoristili za rekreacijski pohod s prijetnim druženjem. Ob 12. uri smo se odpeljali na Prtovč, od koder smo se po lažji poti povzpeli na Ratitovec. Na vrhu smo si privoščili krajši postanek s toplim čajem in najboljšim flancatom. Pot smo nadaljevali proti Soriški planini preko Kremanta, Altemaverja, čez Dajnarsko planino. Sonce, čudovit razgled, dobra družba in prijeten klepet ... in že smo prispeli na cilj – v brunarico na Soriško planino, kjer smo si privoščili več kot zaslužen večerjo. Hvala ekipi za čudovit dan!

Andreja Thaler

Rekreacijski pohod PE LS

KAKO DO IDEJ?

NASTJA MULEJ

Kako do idej?

Vsako želi biti ustvarjalen. Zaradi ustvarjalnosti je življenje bolj zabavno, zanimivo in polno dosežkov. V mesecu oktobru v Domelu še posebej veliko razmišljamo, kako do novih idej, kako biti bolj ustvarjalen in inovativen.

Tudi zato smo v sklopu meseca inovativnosti v svojo sredo povabili priznane trenerke razmišljanja mag. Nastjo Mulej, ki nam je v torek, 15. oktobra 2019, pomagala razmišljati »Kako do idej«. Na podlagi svojih bogatih izkušenj je pripravila zanimivo delavnico, kjer so se udeleženci naučili, kako lahko vsak zaposleni sodeluje v procesu inoviranja. Na konkretnih primerih nam je pokazala, kako učinkovito najti pot do svežih idej ter kako lahko hitro kreiramo veliko število predlogov izboljšav.

Barbara Debeljak

Team building - projekt WUP4

4. 10. 2019 smo se za nagradni izlet odpravili v adrenalinski Soča fun park. Po prihodu smo se najprej peljali s čolnom čez reko Sočo, kjer sta nas pričakala pijača dobrodošlice in lepo sončno vreme.

Po sprostivni so nam predstavili principe samovarovanja in začeli smo prvim poligonom na višini 12 metrov. Težavnost prve steze se je pokazala pri raznih vajah za ravnotežje ter pri spustu po jeklenici (zip line), kasneje pa se je le-ta stopnjevala pri vajah za moč in koordinacijo nog, vse do zadnje steze, kjer je bila kombinacija obeh. Po opravljenih vajah na poligonih smo imeli počitek v lokalu poleg parka, nato pa smo se za konec odpravili še na spust po jeklenici (zip line), ki je dolga 300 metrov in je 40 metrov nad tlemi. Po tej smo se pripeljali nazaj na drugo stran Soče. Dan smo zaključili ob dobrem kosilu.

Jure Brovč

Začetek izgradnje prizidka na lokaciji Na Plavžu 79

Na podlagi pridobljenega gradbenega dovoljenja smo v drugi polovici meseca septembra že začeli z izgradnjo prizidka k obstoječemu objektu. Gradbeno dela izvaja podjetje Kovinar - gradnje ST d.o.o. z Jesenic, elektroinštalacijska dela izvaja podjetje Vistop, d.o.o. iz Dolenje vasi, strojno-nštalačijska dela bo izvajalo podjetje MPGE d.o.o. iz Grosuplja. Strokovni nadzor nad gradnjo izvaja podjetje Domplan, d.d. iz Kranja. Izgradnja prizidka naj bi bil zaključena do konca meseca aprila 2020.

Aleš Markelj

Teambuilding splošnega področja

V petek, 20. septembra 2019, smo se sodelavci splošnega področja družili izven delovnega prostora. Odpravili smo se na Okrešelj nad Logarsko dolino. Uro prijetnega vzpona smo pričeli na koncu Logarske doline pri Koči pod slapom Rinka. Vzpenjali smo se po poti z visokimi stopi preko korenin in skal, mestoma opremljenih z jeklenico za boljši oprijem. Pozna se ji, da jo je speljal za lepoto in logičnost dovezetni profesor matematike Johannes Frischauf. Voda, brvi, stopnice, jeklenica in ravno pravšnja mera adrenalina. Med potjo smo »gradili« medsebojne odnose, krepili pripadnost in vzajemno zaupanje, kar je v našem podjetju tudi ključnega pomena. Na koncu delno zahtevne označene poti smo dosegli naš zastavljeni cilj - Dom na Okrešlju. Občudovali smo stene in grebene Kamniških Alp: od Mrzle gore in Savinjskega sedla prek Križa, Skute, Rink, Turske gore, Brane, Kamniškega sedla, Planjave, Ojstrice do Krofičke in še naprej. Za nami je še en odličen dan. Napolnili smo se z dobro energijo za nove izzive!

Barbara Debeljak

Kadrovske novice

Konec septembra 2019 je bilo v Skupini Domel zaposlenih 1.364 oseb. Od tega nas je bilo v Republiki Sloveniji zaposlenih 1.291, in sicer 1.147 v Domel d.o.o., 101 v Domel Holding d. d., 33 v Domel IP d.o.o., 6 v Domel Energiji d.o.o., 3 v Spin Off in 1 na Kitajskem.

V devetih mesecih letošnjega leta smo v Sloveniji zaposlili 44 novih sodelavcev, zapustilo pa nas je 95 sodelavcev. Razlogi za odhod so bili naslednji:

- 42 izjav,
- 15 upokojitev,
- 7 odpovedi pogodbe iz poslovnega razloga,
- 1 smrt,
- 30 potekov pogodbe za določen čas.

Janja Kozjek

Domel aktivno sodeloval na Konferenci najboljše prakse 2019

Sekcija uporabnikov sistemov stalnih izboljšav (SuSSI) ter soorganizatorja Grozd Pametne tovarne (gPT) in Strokovno društvo za operativno odličnost (SDOO) so 1. in 2. oktobra na Gospodarski zbornici Slovenije organizirali konferenco DAN NAJBOLJŠE PRAKSE.

Konferenca je udeležence soočila z razmišljanji in s primeri iz prakse, zakaj je potrebno pospešiti digitalno preobrazbo v industrijskih podjetjih in kako s sistematičnim nadgrajevanjem avtomatiziranega proizvodnega ekosistema v avtonomen in inteligen ten ekosistem zmanjšati stroške v procesih in zvišati vrednost proizvodom.

Poleg ostalih slovenskih podjetij, kot so Talum, Kolektor, Hidria, je na konferenci aktivno sodeloval tudi Domel. Direktor logistike, dr. Matjaž Roblek, je predstavil Domelove izkušnje s predavanjem Digitalna optimizacija oskrbe proizvodnje v funkciji zagotavljanja vitkosti. Vodja razvoja logistike, Rado Lenkič, pa je v vlogi sovoditelja sodeloval pri delavnici vizualizacije, analize in oblikovanja ukrepov za kakovostno proizvodno logistiko po metodi VSM (Value Stream Mapping).

Vir: <https://stalne-izboljšave.gzs.si/vsebina/Konference/Dan-najboljs%C5%A1e-prakse-2019>

Andrej Šuštar

Domelova ekipa na kolesarski dirki Enduro 4fun Golovec trails Ljubljana

Domelova ekipa testnih kolesarjev se je v nedeljo, 22. septembra 2019, udeležila kolesarske dirke enduro 4 fun na Golovcu v kategoriji e-bike.

Enduro 4 fun je serija tekmovanj, na katerih tekmovalci najprej prikolesarijo na start, za kar imajo omejen čas, meri pa se čas spusta. Lahko gre za več spustov in vzponov, tako kot je bilo to na Golovcu. Iz Ljubljanskega Rudnika štirikrat na greben Golovca in štirikrat v boju s časom nazaj v dolino. Trikrat po znanih progah Glovec trails od desne proti levi in četrtič proti Orlam. Našim kolesarjem so traili dobro poznani, saj na hribu večkrat testirajo in optimizirajo kolesa.

Na enduro veselici je bilo prijavljenih prek 200 tekmovalcev, kar je letošnji rekord. Prvič na tekmovanju je bila ločena disciplina E-bike, v

kateri so štirje spretni Domelovi kolesarji zasedli prvo, drugo, četrto in peto mesto.

Sam vzpon je za kolesarje z e-kolesi precej lažji kot pri običajnih, kar pa ne drži pri spustu, saj je kolo kar precej težje kot običajno, samo prelaganje kolesa iz ovinka v ovinek, skakanje in prestavljanje kolesa pa precej težje in zahteva tudi več fizične moči.

Kolesarji Andraž, Uroš in Rudi, ki so aktivni pri projektu, so s kolesi zadovoljni ter se veselijo nadaljnjih takih in drugačnih testiranj, pri katerih se pogon in kolo obremenita do skrajnosti.

Urška Čmigo

KOMUNIKACIJA

IN KAKOVOST

Kaj je komunikacija?

Uradna definicija na Wikipediji (prosti enciklopediji) pravi, da je komuniciranje sporazumevanje, občevanje, sistem izmenjevanja simbolov ali informacij med informacijskim virom in sprejemnikom.

Nadaljnja razlaga se glasi: Beseda komuniciranje izhaja iz latinske besede communicare, kar pomeni posvetovati se, razpravljati o nečem, vprašati za nasvet. Komuniciranje je prenos sprejetih simbolov med ljudmi. Ko komunicirajo, ljudje med seboj prenašajo sporočila s pomočjo različnih simbolov (besed, kretenj, govornice telesa, slik ...).

Tadeja Bergant

Glede na dano definicijo torej lahko zaključimo, da nas komunikacija spremlja skozi celo življenje in na vseh področjih našega udejstvovanja. Doma, v službah, ko se družimo ..., za komunikacijo smo potrebni ljudje – gre za izmenjavo informacij med ljudmi.

Ljudje komuniciramo ves čas. Ne samo ko govorimo, izrekamo besede, ampak tudi ko se gibamo, dihamo, gledamo, poslušamo ...

In ko poslušamo, različno razumemo sogovornika. Isti izrečen stavek si glede na različne potrebe in prioritete lahko različno razlagamo. S tem povezano pravimo, da stvari ne razumemo enako in zato nastajajo konflikti.

Ravno tako doma, v službi, med prijatelji, ... In če gledamo v Domelu, je to popolnoma enako; tako v kakovosti kot v razvoju, prodaji, nabavi, proizvodnji. Komuniciramo namreč ljudje, kjerkoli že pač.

Zakaj toliko besedičenja okrog komunikacije?

Odgovor je enostaven. Človek je edinstven in ključen za dosego cilja podjetja, kar je učinkovito poslovanje. Poslovanje pa je lahko učinkovito, če je učinkovita komunikacija.

Glede na to, da je tehnologija tudi na področju komunikacije zelo napredovala, bi lahko sklepali, da je komunikacija sama po sebi vse učinkovitejša. Pa temu ni ravno tako. Pojavlja se vse več težav in komunikacija je vse bolj otežena in vse težje jo obvladujemo.

Pomen komunikacije v podjetju zato raste in reševanje konfliktov ima vse večjo težo. Konflikti namreč vplivajo na delovne procese.

Osnovni namen komunikacije je prenesti informacijo iz mišljenja ene osebe v mišljenje druge osebe ali več oseb. Sogovorniku je zadevo potrebno predstaviti na način, da bo v njej videl lastno korist. Pri tem naletimo na težavo, ker ne vemo, kaj sogovornik sploh želi oz. kaj ga motivira, zato mu informacije ne moremo predstaviti na tak način, da bi v njej našel nekaj zase.

Drug zanimiv aspekt pa je, da komuniciranje ni samo podajanje sporočil, ampak je tudi njihovo sprejemanje. Poslušanje je torej tudi zelo pomembno. Človek je namreč, preden se je naučil govoriti, brati in pisati, najprej poslušal. Pa ne samo časovno, tudi sicer je poslušanje pred posredovanjem sporočila. Od poslušanja je namreč odvisno nadaljnje komuniciranje. Vemo pa, da ljudje nismo dobri poslušalci, tudi zato prihaja do konfliktov.

Vrnimo se še malo k teoriji komuniciranja. Za proces komunikacije torej potrebujemo oddajnik sporočila – pošiljalca, prejemnika sporočila, kanal, po katerem se oddaja sporočilo, in sporočilo samo. Pošiljatelj je tisti, ki sporočilo oddaja (pisno ali z govorjenjem) z namenom prejemnika seznaniti z novimi informacijami ali ga usmeriti v določeno delovanje. Tukaj je smiselno upoštevati dejstvo, da moramo vedeti, kaj želimo prejemniku sporočiti, komu je sporočilo sploh namenjeno, na kakšen način želimo sporočilo prenesti in kdaj mora biti preneseno. Drugo dejstvo, ki ga moramo upoštevati, je, da mora biti sporočilo za prejemnika razumljivo. Zavedati se moramo tega, kaj želimo s sporočilom doseči. Pri tem moramo preveriti svoja pooblastila in pristojnosti. Pošiljatelj in prejemnik morata biti med sabo čim bolj usklajena in sporočilo moramo oddajati po primernem komunikacijskem kanalu.

Naj se tu teorija konča z enostavnim vprašanjem. Kaj gre lahko narobe, če lahko upoštevamo vsa navedena dejstva? Pa kljub vsemu – jih upoštevamo.

Ali vedno vemo, kaj natančno želimo prejemniku sporočiti? Mogoče zavijamo sporočilo »v meglo«, ker ne vemo, kaj je bistvo sporočila?

Vedno preden v afektu, kot radi rečemo, pomislimo, na kakšen način želimo sporočilo prenesti? Mogoče smo včasih preveč osebno vpleteni in izberemo napačen način. Namesto dialoga med nami kot pošiljateljem in prejemnikom naredimo »javno razpravo« in vpletemo še kup drugih ljudi, ki s sporočilom nimajo popolnoma nič.

Ob tem se mogoče res ne zavedamo, kaj želimo s sporočilom doseči. Recimo, da bi s sporočilom od prejemnika želeli določeno akcijo. Sporočilo pošljemo na napačen način – pošljemo mail na več naslovov. Potem ni nedvoumno jasno, kdo mora kaj storiti.

Ravno tako se je smiselno vprašati, če vemo, kdaj mora biti sporočilo preneseno. Če pa že vemo, kaj mora biti preneseno – ali se tega držimo?

Se kdaj vprašamo, če bo prejemnik, na način kot želimo oddati sporočilo, le-tega sploh razumel?

Pa še nekaj. Ne moremo ne-komunicirati. Torej, če se »skrivamo pred prejemom sporočila«, to ne pomeni, da ne komuniciramo. Ravno tako oddajamo sporočilo. Zmotno mislimo, da če nas sporočilo tistega, ki ga oddaja, ne bo doseglo, nam nečesa ne bo treba narediti, nam za kaj ne bo treba prevzeti odgovornosti. Tudi tako komuniciranje vodi v konflikt. Ker sporočilo potem ni oddano pravemu prejemniku, nepravi prejemnik tako prevzema odgovornost tistega, ki ne želi prejeti sporočila, in spet smo pri konfliktu. Spet smo pri neučinkovitem komuniciranju in neučinkovitem delovanju organizacije.

Pa o motnjah v procesu komuniciranja niti govorili še nismo.

Zatorej lahko na koncu zapišem, da naslov tega članka lahko zapišemo oz. razumemo kot kakovost v komunikaciji, kakovostna komunikacija, ki je taka, da ne vodi v konflikte in zmedenost, in smo zato bolj motivirani in učinkoviti.

Sama sem se odločila, da se poskusim osredotočiti na glavna dejstva v zvezi s kakovostnim komuniciranjem, da poskusim čim učinkoviteje, odprto komunicirati. Pa vi?

Odloči se pa »itak« lahko vsak zase, nikoli za drugega.

TRAJNOSTNA

IN EKOLOŠKA NARAVNANOST DOMELA

Irena Miklavčič

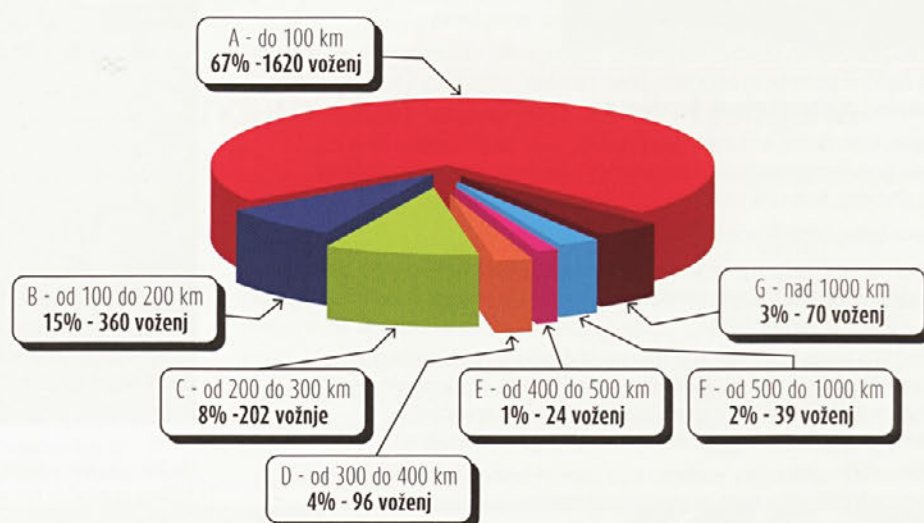
V okviru zadnje Domelove akademije smo se člani skupine D v sestavi Miha Šubic – Razvoj, Aljaž Jelič – Razvoj, Andrej Dolenc – Kakovost, Domen Vrhunc – Razvoj, Gašper Gašperšič – Vodja planske službe, Irena Miklavčič – Prodaja laboratorijske opreme, in Luka Markelj – Mehanska merilnica, pod vodstvom dr. Janeza Rihtaršiča odločili za temo trajnostna in ekološka naravnost podjetja, in sicer z njenim ekonomskim, ekološkim in družbenim vidikom.

Po nekaj uvodnih sestankih smo ugotovili, da je tema preobsežna, da bi jo lahko v celoti raziskali. Zato smo se člani skupine skupaj odločili, da se posvetimo temi Vozni park za namen službenih poti.

Da bi raziskali ekonomski vidik trajnostne naravnosti podjetja, smo najprej skušali ugotoviti operativne stroške obstoječega voznega parka. Pri tem smo naleteli na težavo, ker se stroški v podjetju ne spremljajo analitično na ravni posameznega vozila (kar velja tako za stroške goriva kot tudi za stroške servisnih posegov). Zato smo bili prisiljeni operativne stroške vozila, poleg njegove nabavne cene, stroškov registracije in zavarovanja brez popustov, oceniti, in sicer na podlagi servisnih normativov pooblaščenega servisa in povprečne porabe goriva. Tudi operativni stroški za električna vozila, in sicer za modele Renault Zoe, Nissan Leaf, VW e-golf in BMW i3 so bili ocenjeni po enaki metodologiji. Ugotovili smo, da sta modela Renault Zoe in Nissan Leaf nekoliko ugodnejša kot model VW e-golf, vendar smo v nadaljnji analizi upoštevali le model VW e-golf, saj imamo tudi sedaj v voznem parku le VW (Passat in Sharan) in je to smiselno tudi vnaprej, saj pri istem ponudniku avtomobilov zagotovo dosežemo najboljše pogoje (tako kar se tiče nabave novega vozila kot tudi njegovega vzdrževanja).

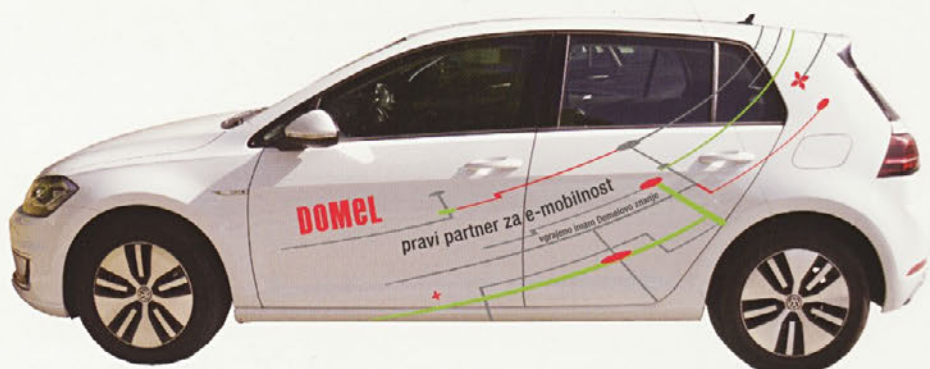
Drugi temeljni vidik trajnostne naravnosti podjetja je okoljski vidik. Ugotovili smo, da e-vozila med uporabo ne ustvarjajo toplogrednih plinov (CO₂) in tudi ne trdih delcev, če seveda zanemarimo obrabo zavornih ploščic. Izpusti pa seveda nastanejo

ŠTEVILO VOŽENJ GLEDE NA RAZDALJO

ob proizvodnji električne energije, in sicer tam, kjer so locirane elektrarne na fosilna goriva. Koliko izpustov posredno povzroči e-avtomobil, je odvisno od našega dobavitelja električne energije, torej, kako jo ta proizvaja oziroma pri kom jo kupuje. Nekoliko delikatna je seveda tudi sama proizvodnja električnega vozila – ocena je, da približno 20 do 30 % izpustov preko celotne uporabe nastane pri proizvodnji električnega vozila, pri čemer pa se moramo zavedati, da izpuste povzroča tudi proizvodnja dizelskih vozil.

Raziskali smo tudi družbeni vidik trajnostne naravnosti, pri čemer smo naredili natančno analizo obstoječega voznega parka ter opravljenih voženj s službenimi avtomobili v letu 2018. Ugotovili smo, da se v večini primerov na službeno pot (razen na daljše službene poti) odpravi en sam potnik in da je bilo kar dobrih 90 % službenih voženj v Domelu opravljenih na razdalji manjši od 300 km. Analiza je pokazala, da bi bilo vse te vožnje mogoče opraviti z nekaj električnimi vozili,

Polnilnica 1.073 € Subvencija 7.500 €	Cena vozila MPC	Redno vzdrževanje (300 kkm)	Registracija + zavarovanje + pnevmatike	Pogonski energent	Skupaj celotni stroški (300kkm)«	»Poraba (kwh/100km oz. l/100km)«	CO ₂ za 300 kkm (ton)
Renault zoe	26.390 €	1.699 €	17.888 €	2.117 €	41.668 €	10,2	13,7
Nissan leaf	36.800 €	2.164 €	11.173 €	2.774 €	46.485 €	14,8	19,8
VW e-golf	41.319 €	2.492 €	11.821 €	2.475 €	51.681 €	12,7	17
BMW i3	39.270 €	10.062 €	11.963 €	2.803 €	57.671 €	15	20,1
VW passat (diesel)	29.200 €	7.446 €	11.803 €	16.680 €	65.129 €	4,3l	34,4

Od leve proti desni: Nissan Leaf, Renault Zoe, BMW i3, VW e- golf

ki bi jih koristili za interne prevoze med lokacijami, pa tudi vožnja v bolj oddaljene kraje po Sloveniji je vsekakor mogoča. V primeru, da bi se odločili za e-vozila, bi bilo potrebno zgraditi tudi polnilnico. Za dolge mednarodne poti, predvsem tam, kjer se zapirajo mesta, priporočamo uporabo modela VW Passat v hibridni izvedbi.

Družbeni vpliv je bil za nas najtežje določljiv, zato smo razmišljali tudi o tem, da e-mobilnost prihaja v naša življenja in se ji ni mogoče izogniti, saj bo prihodnost osebnega transporta zagotovo deloma ali v celoti elektrificirana. Domel je proizvajalec elektromotorjev, zato moramo navzven kazati, da imamo močno vero v e-pogone, tudi v transportu. Smo dobavitelji sestavnih delov za avtomobilsko industrijo, zagotovo bodo naši produkti vgrajeni v e-vozila, in že iz tega vidika bi morali težiti k e-avtomobilom. Če bomo imeli e-vozila in polnilnice s parkirnimi mesti, bodo to opazili tudi kupci in dobavitelji, kar je za nas lahko samo pozitivno. Kot razvojna firma bomo spoznali prednosti in slabosti e-vozil, skozi prakso bomo spoznali tehniko, ne da o njej samo beremo.

Osnovna pravila za trajnostno naravnost v transportu so zmanjšanje kilometrine, zmanjšanje porabljene energije na prevožen kilometer in menjava energenta za ekološko sprejemljivejši medij. Zmanjšanje kilometrine

bi bilo mogoče doseči edino z boljšim načrtovanjem službenih poti, mogoče tudi z eventualnim združevanjem službenih poti več sodelavcev, kar pa je že težje izvedljivo.

Da bi se v podjetju konkretno seznanili z e-vozilom, smo se z dobaviteljem vozil dogovorili za enotedensko testiranje e-golfa. V tem tednu je bilo z njim opravljeno 16 službenih poti, prepeljanih je bilo 28 oseb, povprečno dve osebi na vožnjo, skupaj pa smo prevozili 649 km. 11 voznikov je mnenja, da je vožnja boljša kot z vozilom z notranjim izgorevanjem, 4 uporabniki menijo, da je enaka kot pri d-avtu, 1 oseba pa ni označila ničesar. Eden od uporabnikov je zapisal komentar, da je e-vozilo resna izbira za nakup njegovega naslednjega vozila, kar namiguje, da e-vozilo ima družbeni vpliv.

Z nakupom e-vozila ne bomo rešili težav z ekologijo, saj bistveno ne bomo zmanjšali izpustov CO₂ v okolje, stroškovno pa se izplača, saj so operativni stroški e-vozila nižji od stroškov dizelskega vozila, vendar pa je po drugi strani tudi res, da e-vozilo po svojih lastnostih le ni povsem primerljivo z vozili v obstoječem voznom parku. Veseli pa nas, da je bil naš projekt tako dobro sprejet s strani uprave, saj so se odločili za nakup e-golfa, ki smo ga septembra že lahko »pozdravili« v svojem voznom parku.

PROIZVODNO

PODJETJE V SRBIJI

Tomaž Stanonik

S 16. majem 2019 je bilo v register podjetij v Srbiji vpisano tudi naše podjetje, Domel motors Odžaci doo. Od privatne firme Max Power SPI v Odžacih smo v eni od hal, kjer je v preteklosti deloval ltes s proizvodnjo vrvi, najeli proizvodne prostore v velikosti 1800 m². Objekt je bil v času najema namenjen bolj skladiščenju materiala kot kakšni večji proizvodnji.

Najeti objekt je bilo potrebno v celoti obnoviti, adaptirati ter zagotoviti strojne inštalacije za potrebe proizvodnje kolektorskega motorja 315. Staro skladišče iz leta 1980 je bilo potrebno prebeliti, zagotoviti ogrevanje in hlajenje, inštalirati razsvetlavo ter pripraviti kompresorsko postajo. Ogrevanje in hlajenje se je izdelalo na energetske učinkovit način, saj za oboje uporabljamo podtalno vodo. V ta namen je bilo potrebno izdelati kar nekaj vrtin do globine 22 metrov, kjer se nahaja podtalna voda s 15 stopinjami.

Kompresorska postaja je bila izdelana povsem na novo, uporabljena je bila rabljena oprema iz obrata Reteč. Prav tako je bilo potrebno izdelati nekaj novih pisarn za potrebe proizvodnje ter na novo sezidati tudi sanitarije. Stare so pač odslužile svojemu namenu. Vsa gradbena in strojna dela so izvedli izvajalci iz Srbije.

S pričetkom junija smo zaposlili tudi prve 4 zaposlene na tej lokaciji, njihov namen je bil predvsem seznanitev s programom ter prenos znanja. V avgustu je bil novozaposleni Goran Čučak imenovan kot direktor obrata na tej lokaciji.

Sredi avgusta smo na lokaciji Reteč zaključili s proizvodnjo motorjev 315, pričela se je demontaža in pakiranje linij za prevoz v Odžace.

Za to je bila določena večja ekipa iz Domela, sestavljena iz vzdrževalcev ter mojstrov, ki so ob pomoči 4 zaposlenih iz Odžacev pričeli z inštalacijo proizvodne opreme v obnovljenih prostorih. Dela so potekala kar hitro, inštalacija je bila zaključena v dobrih dveh tednih, za kar velja pohvaliti celotno ekipo za res zavzeto in strokovno delo.

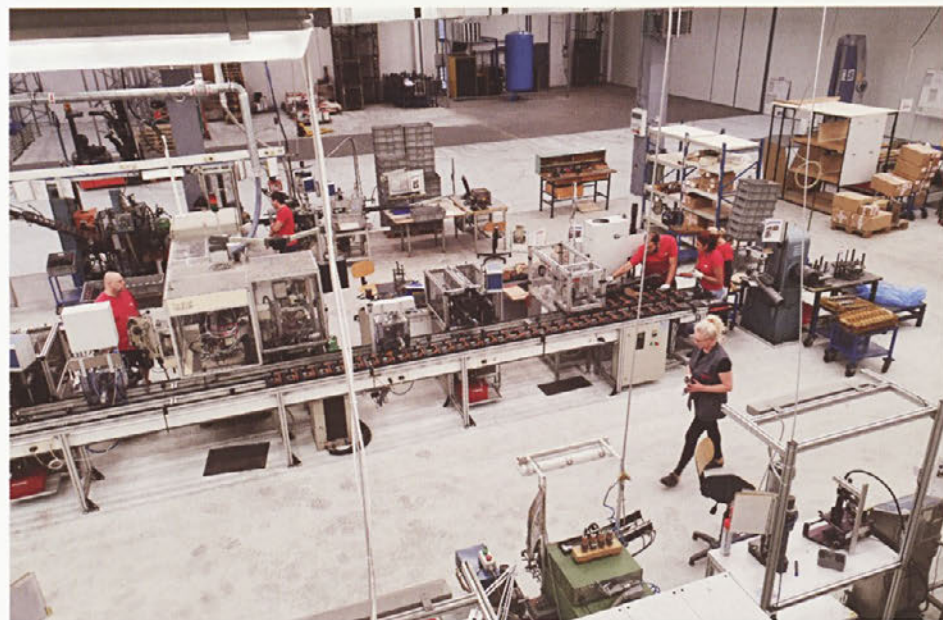
Na novo lokacijo smo preselili kompleten program 315 in s tem vse tri linije za proizvodnjo tega motorja. Motor se v glavnem proizvaja za potrebe kupca Stihl Nemčija ter Stihl Tirol Avstrija. Nekaj je tudi ostalih manjših kupcev.

V sredini septembra smo zaposlili še 8 proizvodnih delavcev ter pričeli z učenjem ter prenosom znanja na novozaposlene. Tukaj gre vsa pohvala obojema mojstroma Klemenu in Marku, kakor tudi proizvodnima delavcema Heleni in Janezu za res strokoven prenos znanja.

Proizvodnjo smo pričeli z izdelavo različnih vzorcev motorjev za pridobitev potrditev s strani kupca Stihl, ki pa je takoj naslednji teden že izvedel Audit na novi lokaciji. Nekaj pripomb z njegove strani smo bili deležni in jim obljubili, da jih do konca oktobra odpravimo.

Največji problem je predstavljal izvoz opreme ter repromateriala v Srbijo, ker le-ta ni članica Evropske unije. Procedura na carini je drugačna kot poslovanje znotraj EU. Menim, da smo v teh letih samostojnosti nanjo že kar pozabili. Sodelavci v informatiki ter računovodstvu lahko potrdijo, da je z odpiranjem nove lokacije v SAP-sistemu bilo kar nekaj težav. Še danes vse ne teče gladko.

Trenutno v Odžacih proizvodnja motorja 315 nemoteno teče v eni izmeni, s polovično proizvodno ekipo in s dnevnim planom 450 kosov. Naslednje zaposlitve se pričakujejo ob koncu letošnjega leta.

V zadnjem obdobju so se nam pridružili štirje novi sodelavci, ki so se vsi odzvali povabilu, da se nam predstavijo, za kar naj se jim še enkrat zahvalim.

Danica Jelenc

TOMAŽ BERNIK

Sem Tomaž Bernik, doma iz Dolenje vasi. Star sem 46 let. Po izobrazbi sem oblikovalec kovin. Po končanem šolanju sem se zaposlil v podjetju Niko v orodjarni, kjer sem delal 28 let.

V Domelu sem se zaposlil, ker sem si želel spremembe in novih izzivov. Moje delovno mesto je logist v orodjarni. Sodelavci so mi prijazno pomagali pri uvajanju in me lepo sprejeli v svoj kolektiv.

V prostem času rad kolesarim, grem v hribe in se potapljam. Zelo rad pa tudi potujem in spoznavam nove kraje, kulture in ljudi.

BLAŽ BEVC

Sem Blaž Bevc in prihajam z Rudna. Star sem 22 let, po izobrazbi pa sem inženir strojništva.

Delovne izkušnje v Domelu sem nabiral že kot študent, ko sem opravljal prakso pri delodajalcu. Izkušnje pa sem nabiral tudi v poletnih mesecih z delom preko študentskega servisa.

Trenutno delam v prototipni delavnici, kjer so me sodelavci lepo sprejeli in me naučili veliko novega in uporabnega.

V prostem času se rad zapeljem na izlet z motorjem, grem v hribe in se družim s prijatelji.

MANCA ZMRZLIKAR

Sem Manca Zmrzlikar, prihajam iz občine Vodice. Stara sem 25 let, po izobrazbi diplomirana varnostna inženirka, do naziva magistre me loči le še zaključno delo. Zadnja štiri leta sem poleg študija intenzivno nabirala znanja in izkušnje kot pomočnica varnostnega inženirja v Leku.

V Domelu sem zaposlena kot varnostna inženirka. Moja želja in namen sta, da delavcem zagotovimo predvsem varno in udobno delovno okolje. Vedno me je veselila pomoč sočloveku. Velik del prostega časa

posvetim prostovoljnemu delu - sem zelo aktivna gasilka, tako na operativnem kot tudi organizacijskem področju. Pred kratkim smo ustanovili enoto prve pomoči, s katero smo prvi posredovalci (z 71-urnim tečajem) pričeli s posredovanjem na medicinskih intervencijah ob življenjsko ogrožujočih stanjih kot pomoč reševalnim ekipam.

Sem komunikativna in vedno pripravljena poslušati ter pomagati. Če mi v dnevu ostane kaj prostih minutk, jih rada izkoristim za šport - predvsem rolanje, sprehode s svojo psičko ter za druženje s prijatelji.

IGOR OKORN

Sem Igor Okorn, prihajam iz okolice Kranja. Po izobrazbi sem diplomirani mehatronik, študij sem končal na TŠC Kranj, kjer sem pred tem tudi obiskoval srednjo šolo. Kmalu po zaključenem študiju sem se zaposlil kot serviser in montažer lesno-obdelovalnih strojev. Pred dobrima dvema letoma sem postal oče, to pa je pomenilo tudi precej več časovnega usklajevanja, tako doma kot v službi. Zato sem se odločil, da delo na terenu, ki mi je sicer pisano na kožo, zamenjam za enoizmensko dopoldansko delo. Med iskanjem nove službe sem bil »izbirčen«, želel sem si novih izzivov, urejeno delovno okolje, urejen delovni čas itd. In nazadnje sem se odločil za Domel. Službo sem dobil v oddelku ADP. Na našem oddelku delamo stroje in naprave za avtomatizacijo proizvodnje, kjer delam kot elektromonter. Vsak stroj, ki zapusti našo delavnico, je potrebno opremiti s kabli, senzorji, motorji in na koncu tudi testirati, kar so tudi moje delovne naloge. Delo je zanimivo, raznoliko in veliko je timskega dela. Z novo službo sem zadovoljen, predvsem se veselim nenehnega učenja in napredovanja.

Ko nisem v službi in ko je zunaj lepo vreme, sem med oblaki ali kje na kakšnem vrhu, z družino, sam ali s prijatelji

DOMELOVI

STROKOVNJAKI PREJELI ZLATO NACIONALNO PRIZNANJE ZA INOVACIJO

Martin Pintar

Gospodarska zbornica Slovenije je ob 17. dnevu inovativnosti podjetju Domel podelila zlato nacionalno priznanje za inovacijo Razvoj motorjev NZ 270. S tem Domel ponovno uvršča med najbolj inovativna slovenska podjetja.

Domel s tem motorjem postavlja nov trend na področju motorjev HVAC večjih moči.

Poleg prejete zlatega priznanja je potrditev inovacije tudi uporaba tovrstnih motorjev v velikih podatkovnih centrih najuglednejših svetovnih ponudnikov spletnih rešitev.

Podelitev letošnjih priznanj je potekala v okviru dneva Inovativnosti 25. septembra 2019 na Brdu pri Kranju ob slavnostnem nagovoru predsednika države Boruta Pahorja in prisotnosti številnih drugih visokih gostov iz gospodarstva in politike.

Iz območnih zborskih je bilo letošnje leto nominiranih 43 inovacij, iz gorenjske regije so se za laskavo priznanje potegovale tri.

Podeljenih je bilo 8 zlatih, 2 posebni priznanji za mlado podjetje, 26 srebrnih, 4 bronasta priznanja, 4 priznanja za prispevek na področju inovativnosti in 2 posebni priznanji za razvojno in inovacijsko sodelovanje gospodarstva in institucij znanja. Poleg Domela so zlato priznanje prejeli: škojeloški Mediainteractive Franc Dolenc s.p., ETI Elektroelement d.o.o. in RC eNeM Novi Materiali d.o.o., Adria Mobil d.o.o., Krka, d.d. Novo mesto, Titus d.o.o. Dekani in Lama Avtomatizacija d.o.o. ter dve zlati priznanji Lek farmacevtska družba d.d.

V sredo, 16. oktobra, je v mali sejni sobi potekala podelitev zlatih priznanj sodelavcem, ki so sodelovali pri projektu Razvoj motorja NZ270. Priznanja je podelil predsednik uprave mag. Matjaž Čemažar ter jim čestital za dosežen uspeh.

SERVIS

POMEMBNA POPRODAJNA PODPORA ZA STRANKE

Ekipa: Mirko Gaser, Milan Dolenc, Sandi Dolenc, Herman Lampret, Matej Kenda, Simon Čemažar, Borut Benedičič, Franc Potočnik, Nikolaj Kosem, Matjaž Kokalj, Dušan Jauševc, Janez Luznar, Andrej Kos, Karmen Nastran, Aleš Levanič, Irena Bertoncelj, Irena Megušar in strateški dobavitelj Kop Commerce - Janez Gartnar

Zlati nagajenci so v okviru podelitve svojo inovacijo predstavili v triminutnem nagovoru. Domelovo inovacijo pod imenom »Razvoj motorjev NZ 270« je predstavil član razvojne ekipe Aleš Levanič, ki skrbi tudi za prodajne poti novih NZ motorjev.

V nadaljevanju si lahko preberete še obrazložitev, ki je bila podana na podelitvi.

ZAKAJ:

Nad Slovenijo in lahko rečemo nad celim svetom se zgrinja vse več oblakov, ki povzročajo dodatno globalno segrevanje. Vendar se zaradi tega okoljevarstveniki ne zganejo, ker oblake pogosto tudi sami s pridom uporabljajo. Govorim namreč o tako imenovanih oblakih informacijske tehnologije, ki delujejo na podpori velikih DATA centrov. In kaj ima to veze z Domelovo inovacijo oziroma novo družino motorjev. Hočem vam predstaviti primer uporabe tega visoko učinkovitega motorja, ki z minimalnimi izgubami pomaga pri odvajanju izgub iz velikih data centrov, ki so temelj tudi prej omenjenim oblakom.

KAKO:

Pri razvoju smo si zadali cilj, da uporabimo široko dostopne, standardne materiale, in sicer feritne magnete namesto dragih magnetov redkih zemelj, s čemer se izognemo cenovnim in dobavnim rizikom, ki nastopijo pri uporabi specialnih materialov. Če govorimo konkretno o magnetnih materialih redkih zemelj, je trenutno proizvodnja koncentrirana na Kitajskem, kar potencialno ustvarja monopolne razmere na nabavnem trgu. Prav tako so zaloge teh materialov svetovno količinsko omejene, kar predstavlja dodatne dolgoročne rizike stabilne oskrbe. Pri razvoju koncepta smo koristno uporabili naše znanje s področja krmilne elektronike, saj pravilno koncipiran motor pomeni lažje in boljše krmiljenje in posledično uporabo krmilnih elektronik nižjih moči.

KAJ:

Rezultat so tako EC motorji moči do 50 kW s trenutno najboljšimi izkoristki na trgu. Razpon moči ima potencial celo do 250 kW, kar predstavlja potencial za prihodnost. Uporabljajo se v najbolj zahtevnih aplikacijah, kjer motorji morajo zanesljivo delovati 24 ur na dan v dobi 10 let. Kot primer so že prej omenjeni data centri, kjer hladijo serverje najbolj renomiranih softverskih podjetij na svetu. V letu 2018 smo enemu od teh kupcev dobavili 1700 motorjev moči 11 kW kjer letni potencial prihranka električne energije znaša 0,8 milijona EUR. Brez dvoma lahko govorimo o vzorčnem primeru okoljske odličnosti.

Andreja Thaler

16. in 17. septembra smo v poslovni enoti LS gostili servisne inženirje.

Ker se zavedamo, da je servis pomembna poprodajna aktivnost tako za naše distributerje kot tudi za njihove končne uporabnike, smo v poslovni enoti LS organizirali izobraževanje oz. servis trening za centrifuge.

Izobraževanja se je udeležilo 6 inženirjev iz Ukrajine, Estonije, Libanona, Tajvana, Bosne in sosednje Hrvaške, s ciljem spoznati celoten program naših centrifug in se dodatno izobraziti za popravila in vzdrževanje centrifug. Nekateri izmed njih so v preteklosti že prodajali AWEL program centrifug, ki smo ga prevzeli v preteklem letu.

Trening je potekal dva dni in je bil razdeljen v 6 sklopov:

1. Predstavitve najstarejših modelov centrifug, ki jih najdemo v laboratorijih po skoraj celem svetu – Centric 150 in Centric C322A
2. Modeli Centric C400R in Centric 200R – naše prve hladilne centrifuge (v opuščanju)
3. Najbolj prodajani modeli centrifug v preteklih letih – Centric 250 in Centric 350
4. Podrobna predstavitve nove hladilne centrifuge Centric C260R; ker gre za nov model, večjih težav po terenu nismo imeli, zato je šlo bolj za promocijski vidik in predlog za menjavo starejših modelov
5. in 6. sklop
Serija centrifug 48 in 108 – predstavili smo najpogostejše težave, s katerimi smo se soočali ob prevzemu programa AWEL, ter izkoristili priložnost in izmenjali izkušnje s serviserji, ki so nam zaupali dragocene povratne informacije. Predstavili smo jim vse izboljšave, ki smo jih od prevzema naprej naredili na teh modelih.

Serviserji so prejeli vso pomembnejšo dokumentacijo in pa najpomembnejše – neprecenljivo znanje s strani naših strokovnjakov. Z izobraževanjem so bili zadovoljni, prav tako pa so pohvalili vse novosti, ki smo jih pred kratkim lansirali na trg.

Cilj tovrstnih srečanj in izobraževanj je predvsem v izmenjevanju neprecenljivih izkušenj in širjenje zavesti o naših izdelkih z osebami, ki so v direktnem kontaktu s strankami (bodočimi kupci) na terenu.

DRUŽENJE

NAJBOLJŠE SKUPINE TPM V LETU 2018

Uroš Lotrič

Kot je že v navadi, najboljša skupina TPM preteklega leta gre za nagrado na izlet po lastni izbiri. V letu 2018 smo bili to člani skupine S2. Odločili smo se, da gremo na paintball in imamo za pogostitev piknik. Izbrali smo lep sončen petek, 14. 6. 2019. Zbor smo imeli ob 15.00 na piknik prostoru v Gorajtah.

Glede na to, da smo za druženje izbrali petek, ki je pač delovni dan, je kar nekaj udeležencev prišlo neposredno iz službe. Pričakala nas je ohlajena pijača, na hrano pa tudi nismo dolgo čakali. Po kosilu smo se zabavali s prstometom. Igrali smo v treh skupinah po štirje sodelujoči.

Po prihodu vseh članov skupin smo pričeli s paintballom. Najprej smo opravili žrebanje, po katerem smo se razdelili v dve skupini. Pred začetkom smo najprej poslušali varnostne napotke, temu je sledila demonstracija uporabe pištol, nato pa smo pričeli z »bitko«.

Štiri boje smo igrali na izpadanje, med vsakim bojem pa je bil nekajminutni odmor za počitek in pijačo.

Zadnji boj je bil pa malo drugačen, saj je le-ta potekal brez pravila, če si zadet, si izločen, tako da je boj potekal do porabe zadnje barvne kroglice.

Po zaključenem paintballu je potekala podelitev nagrad, nato pa je sledilo tekmovanje v teku dvojic, v katerem sta zmagala Karmen Markelj in Uroš Lotrič.

Po zaključenih igrah smo v sproščenem vzdušju preživeli ostanek popoldneva ter zaključili druženje proti večeru.

OSREDOTOČENI

NA STOPALA

Jože Prezl

Vsak posameznik je edinstven. Toliko kot je različnih ljudi, toliko tipov stopal obstaja. Stopala so različnih oblik in velikosti. Imajo pa določene potrebe, ki jih je treba zadovoljiti.

Anatomija stopala

Stopalo ima 26 kosti, 55 sklepov, 107 vezi in 31 mišic.

medialni, vzdolžni lok stopala

Z dobro obutvijo omogočimo nogam pravilno delovanje. Če je treba, lahko z manjšimi dodatki zadovoljimo dodatne zahteve ali pomanjkljivosti svojih nog.

Nega stopal vključuje dobro higieno, ohranjanje nepoškodovane kože, krajšanje nohtov, prizadevanje za pravo mišično strukturo – ravnovesje ter pravo obutev.

Ali vam je znano?

- Noge umivamo vsak dan.
- Potenje lahko zmanjšamo na minimum z rednim umivanjem nog z milom, ki ima pH < 5,5.
- Vnetja med prsti preprečimo z dobro osušenimi nogami.
- Po vsakem umivanju uporabimo osnovne vlažilne kreme, ki so na voljo v lekarni.
- Neprijetne vonjave lahko zmanjšamo s stalnim pranjem in sušenjem prepotenih vložkov, ki so v čevlju.
- Delovno obutev ob koncu delovnega dne osušimo tako, da odstranimo vložek iz čevlja. To podaljša življenjsko dobo čevljev.
- Dnevno menjujemo nogavice. Suha koža pomeni odprta vrata bakterijam.
- Trenje povzroča žulje.
- Strgalo ni sredstvo za nego stopal. Krema za noge zadostuje za odpravo žuljev na nogi.
- Počena koža med prsti se zdravi z obliži ali mazili, ki se dobijo v lekarni.
- Nogavice in čevlji, ki so premajhni, povzročajo nepotreben pritisk na prste in nohte na prstih. Posledica so lahko odpadli nohti, vraščeni nohti ali celo povečan členek stopala.

Opomba:

Vsakodnevno namakanje nog za 15 minut v hladni vodi (lahko se doda tudi nekaj soli) zagotovi, da se nam stopalo po treh ali štirih mesecih ne poti več.

Čevlji

Najbolj pomemben dejavnik pri čevlju je prava velikost – dolžina in širina čevlja. Delovni čevlji pravilno pomerimo tako, da potisnemo nogo do konca čevlja, pri peti mora biti med nogo in čevljem za en prst prostora. Kapica nas ne sme v nobenem slučaju tiščati, ker se le-ta z uporabo ne more raztegniti, kot se raztegne ostali del čevlja.

Nogavice

Naloga nogavic je:

- prenos vlage stran od površine kože,
- varovanje kože pred trenjem.

Namesto bombaža

so najbolj priporočljivi materiali za nogavice npr. poliamid, polipropilen in polyester. Več kot vsebuje nogavica umetnih vlaken, bolje lahko opravlja svojo nalogo. Pri izbiri prave velikosti nogavice upoštevajte stopnjo krčenja. Velikost vaših nogavic mora biti večja od velikosti čevlja.

Vložki

Naloga vložkov je:

- zagotavljati boljše prilaganje,
- zmanjševati silo ob dotiku stopala s podlago,
- povečati življenjsko dobo čevlja.

Razgibanje stopal

Med napornim in delovnim vsakdanjikom je kratka vadba za stopala, v nasprotju z

monotonim stanjem na nogah ali dolgotrajno hojo, primeren način za sprostitev in razgibanje stopal. V prostem času poskušajte čim več hoditi bosi, s tem boste razgibali manjše, vendar pomembne mišice stopal, ne da bi to opazili.

Opomba:

Športni plezalci uporabljajo plezalne čevlje na boso nogo, da pa se jim noga ne poti, uporabljajo otroški puder.

Krajša vaja za osvežitev stopal

1. Sezujete čevlje in se usedite na stol.
2. Položite desno stopalo na levo stegno tako, da lahko objamete stopalo z obema rokama.
3. Z levo roko primite peto, z desno pa prve členke prstov.
4. Peto zavrtite proti telesu, prste na nogi pa proti tlom, kot bi ožemali brisačo.
5. Zamenjajte smer sile tako, da tiščite prste proti telesu,
6. Vsak gib zadržite nekaj sekund in ponavljajte izmenično.

Vajo izvedite na enak način tudi z drugim stopalom.

Vir: Delovna obutev Sievi, zastopnik Velting

OBVESTILO!

V našem podjetju imamo večje število modelov čevljev, med katerimi lahko zaposleni izbirajo. Iz tega razloga so čevlji naročeni za posameznika. V večini podjetij v Sloveniji pa imajo v podjetjih po en do dva tipa obutve in ta obutev je običajno moška.

V kolikor bi kdo želel zamenjati model delovne obutve, se mora zgledati v Službi varstva pri delu vsaj tri mesece pred iztekom roka uporabnosti delovne obutve. Ko prejmete ček za obutev, le-te ni možno zamenjati do naslednje izdaje čeka dotičnemu.

V primeru, da nam delovna obutev še vedno povzroča težave oziroma če potrebujete obutev prilagojeno invalidom, je potrebno pridobiti mnenje doktorja medicine dela (ne osebnega zdravnika), da nam le-ta vsaj okvirno predpiše potrebe za varovalno obutev. V kontakt smo stopili tudi s podjetjem OIM, ki se ukvarja z ortopedskimi rešitvami. Težje primere in prilagoditve delovne obutve invalidom bomo urejali preko omenjenega podjetja.

DOMEL

NA DRUŽBENIH OMREŽJIH

Andreja Thaler

Družbena omrežja so danes za podjetja nujna tako z vidika (potencialnih) kupcev kot tudi z vidika bodočih zaposlenih. Ti namreč prve informacije iščejo prav na družbenih omrežjih. Če podjetje svojih profilov nima, to za njih velikokrat tudi ne obstaja. Družbena omrežja so pomemben del marketinških strategij tako v B2C kot tudi v B2B svetu. Dobra strategija in aktivna uporaba družbenih omrežij s primerno, kakovostno vsebino lahko prinese izjemne prodajne rezultate.

Ste vedeli, da je na svetu kar 4 milijarde uporabnikov družbenih omrežij? Od tega jih na družbenih omrežjih po podatkih Hootsuite (2019) kar 60 % nenehno odkriva nove izdelke.

»Dandanes je skoraj nemogoče, da ne bi uporabljali družbenih medijev. Vprašanje je le, kako dobro to storimo.« - Erik Qualman

Da bi to znali čim bolje, smo se v juliju udeležili dveh delavnic, ki ju je organizirala spletna agencija Optiweb iz Škofje Loke.

O Facebooku

Na svetu je danes že več kot 2,3 milijarde uporabnikov Facebooka, ki dnevno na omrežju preživijo po več ur – so v stiku s prijatelji, iščejo informacije, se izobražujejo, zabavajo ter spremljajo in gradijo odnose s svojimi najljubšimi blagovnimi znamkami. Torej vprašanje o smislu prisotnosti podjetja na Facebooku pravzaprav ni več potrebno. Skupaj s Katjo z Optiweba smo pridobivali ideje, kako se kot podjetje na omrežju najbolje pozicionirati. Zaupala nam je številne trike, s katerimi lahko pripomoremo k boljšemu dosegu organskih (brezplačnih) objav, in nam pripravila številne vsebinske predloge našega nastopa.

A pojdimo najprej k vprašanju, zakaj podjetje potrebuje Facebook profil. Na Facebooku lahko neposredno komuniciramo s (potencialnimi) kupci, jih skozi vsebino

izobražujemo in informiramo, kar lahko dolgoročno pripelje do zvestobe sledilcev. S pomočjo Facebooka lahko zajamemo tudi točno določeno skupino ljudi, ki bi jo zanimala naše rešitve, saj omogoča ciljano oglaševanje, na voljo pa so številni tipi oglasov, s katerimi lahko pritegnemo kupce.

Podjetje mora imeti skrbno oblikovano strategijo nastopa, saj je Facebook lahko močan kanal za podporo prodaji, pridobivanje novih potencialnih kupcev, predstavlja ogledalo podjetja, z njegovo pomočjo gradimo osebni (social!) odnos s strankami in skrbimo za to, da jih s primerno vsebino tako izobražujemo in informiramo, kot tudi zabavamo. Le s strateško zastavljenim vsebinskim marketingom bomo lahko dosegli zastavljene cilje in se željeno pozicionirali.

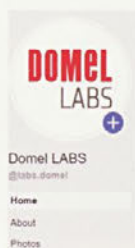
Ker bi za Facebook lahko rekli, da živi od plačljivih oglasov oglaševalcev, in ker je omrežje zaradi tako velikega števila uporabnikov zasičeno, je tu algoritem, ki skrbi za boljše uporabniško izkušnjo in je naklonjen kakovostnim vsebinam in pristni vpletenosti. K večjemu dosegu lahko veliko pripomoremo sami. Pomembni so: čas objave, relevantnost vsebine, odziv sledilcev na prejšnje objave, uporaba #hashtagov ... Prvih 15 minut je bistvenih za doseg brezplačne objave na omrežju – zato vljudno vabljeni k »všečkanju« in komentiranju naših objav.

O LinkedInu

LinkedIn je poslovno omrežje, št. 1 kanal za B2B povezave in danes šteje že več kot 600 milijonov uporabnikov. Uporabljamo ga lahko za različne namene: prodajo, marketing, self-marketing in za namen kadrovske službe. LinkedIn je najboljši vir, na katerem najdemo kakovostne vsebine, zato vse objave, ki so sicer dobrodošle na Facebooku, niso primerne tudi za to omrežje. In če je pri Facebooku bolj pomembna kvantiteta, je pri LinkedInu zagotovo bolj pomembna kvaliteta kontaktov.

Tri ključna vprašanja, na katera moramo odgovoriti pri oblikovanju naše strategije nastopa na LinkedInu: »Kaj želimo doseči (prodaja, follow-up strank, mreženje, branding)? Koga želimo nagovarjati? Kaj jim želimo sporočiti?« Največ vsebine mora biti izobraževalne narave, ne sme pa manjkati tudi korporativna (dogodki, novice ...), v manjši meri pa tudi prodajna vsebina. Velja pravilo, da strogo prodajno oblikovana vsebina na LinkedInu ne bo dosegla večjih uspehov. Tam je prostor za izobraževalno vsebino, ki lahko kot rešitev na morebitne težave ponudi izdelek oziroma storitev podjetja. Pri oblikovanju vsebine moramo vedeti, koga želimo nagovarjati in temu prilagoditi vsebino (ali so ciljna skupina sodelavci, nekdanji sodelavci, obstoječe stranke,

Sledite nam na Facebooku in LinkedInu – najdete nas pod **Domel** in **Domel LABS**

MEDGENERACIJSKO SODELOVANJE V PODJETJU

potencialne stranke, predstavniki medijev, poslovni partnerji, mnenjski vodje ...).

Gašper z Optiweba je na LinkedIn delavnici izpostavil pomembnost obeh profilov: osebni profil in profil podjetja. Osebnostne povezave imajo večjo težo, saj se ljudje raje povezujejo z ljudmi kot pa z logotipi podjetij, prav tako je osebni profil aktiven (connect), profil podjetja pasiven (follow).

Z aktivnim profilom posameznika na LinkedInu lahko dosežemo visoko umestitev v iskalnikih na Googlu, prepoznavnost osebne znamke in grajenje svoje mreže (socialni kapital), grajenje kredibilnosti in zaupanja, odnosa s kontakti ... Pomaga nam lahko pri pripravi na poslovne sestanke, pri iskanju in generiranju potencialnih kupcev, partnerjev, za spremljanje konkurence in njihovih aktivnosti ter za povezovanje s strokovnimi kolegi v panogi.

Kot aktivni uporabniki LinkedIna lahko naredimo veliko za podjetje. Povabite relevantne ljudi, poslovne partnerje, sodelavce, znanke ... Pri odgovoru na vprašanje, kdo so relevantni ljudje, si lahko pomagata s situacijo na sejni in po isti logiki delujeta tukaj. Ali na sejni svojo vizitko date le ljudem, ki jih že poznate? Ali po drugi strani delite vizitke prav vsem na dogodku?

A vseeno je profil podjetja nujen tako iz vidika iskanja novih kadrov, kot za branding, povečanje prepoznavnosti blagovne znamke, grajenje blagovne znamke kot strokovnjaka in miselnega vodje, predstavitev zaposlenih ... Pripomore k boljšim uvrstitvam spletne strani v iskalnikih in omogoča predstavitev povezanih strani (povezava na spletno stran podjetja – večji obisk spletne strani ...), oglaševanje, uvid v ozadje (analitika) ...

Osebni profil je namenjen za grajenje osebne blagovne znamke, na katerem je prostor za bolj osebne vsebine, profil podjetja pa je namenjen korporativnemu komuniciranju, znamčenju delodajalca in zbirki vsebin vseh zaposlenih.

Na delavnici smo dobili tudi številne nasvete za nastavitve osebnega profila. Najpomembnejša nasveta, ki se ju velja zapomniti, sta, da naj bo vaša profilna fotografija poslovna, pozicija vašega delovanja pa opisana na način, s katerim boste kontaktu (osebi, s katero se želite povezati) takoj povedali, na kakšen način mu/ji lahko pomagate. Za dobro objavo velja, da je dolga do 1300 znakov, priporočljiva je uporaba #Hashtagov, povezavo (npr. na spletno stran) se doda v komentar, objava pa naj vsebuje tudi sliko, video ali dokument.

Katji in Gašperju se zahvaljujemo za vse koristne nasvete. Vas pa vabimo, da nam sledite na Facebooku in LinkedInu – Domel in Domel LABS (Poslovna enota Laboratorijski sistemi).

Medsebojno sodelovanje, dobri odnosi, spoštovanje ... so vrednote, ki jih je vredno živeti v podjetju. Zaposleni v podjetje prihajamo z energijo, znanjem, zavzetostjo, vrednotami ..., ki nedvomno pomenijo konkurenčno prednost podjetja. In to je tudi naša velika prednost pred ostalo konkurenco.

Janja Kozjek

Pri medgeneracijskem povezovanju gre za povezovanja med generacijami, predvsem gre za medčloveški odnos in uresničevanje medgeneracijske solidarnosti v današnjih družbenih razmerah. Ko govorimo o sožitju generacij, imamo v mislih sožitje med mladimi, srednje starimi in starimi, vendar tudi sožitje različnih generacij med seboj.

Sodelavcev si ne moremo izbirati, ker so nam dodeljeni glede na vrsto dela. Zato se moramo v delovnem okolju vprašati: »Ali znamo sodelovati z različnimi generacijami ljudi in ali imamo te kompetence? Ali je medgeneracijsko sodelovanje prednost ali vir konfliktov? In ali se znamo prilagoditi okolju, v katerem delamo.« Pri tem je pomembno, da se zavedamo, da delamo s sodelavci, ki so lahko starejši oz. mlajši od nas. Vsaka generacija je nekaj posebnega in ima svoje značilnosti. Zato sem se tokrat odločila, da nekaj napišem o tem, saj se z daljšanjem delovne dobe v podjetju srečujejo vsaj tri generacije zaposlenih.

Še nedolgo nazaj se ni veliko pozornosti posvečalo starejši delovni sili, ker je bilo uveljavljeno prepričanje, da je to generacija, ki čaka na upokojitve in od katere ni več veliko koristi. Takšna miselnost je pogosto pogubna, saj je z upokojitvijo strokovnjaka nastala »kompetenčna praznina«, ker delodajalec ni poskrbel za prenos znanja na mlajše generacije, kot je to navada v družinskih podjetjih.

Na drugi strani prihajajo na trg dela mladi ljudje iz šol in s fakultet, ki prinesejo mnoga nova znanja, ki so koristna za prakso v podjetjih. Vendar se v šolah sodelovanja v timu, z ljudmi praviloma ne učijo.

Zato je še toliko bolj pomembno sodelovanje med vsemi generacijami. Gre za simbiozo, kjer starejši prenašajo izkušnje na mlade, mladi pa nova znanja na starejše.

Delovna mesta so presečišče mnogih generacij, zato podjetja vedno več pozornosti namenjajo razvoju zdravih, delavcu prijaznih delovnih mest in krepijo medgeneracijsko sodelovanje, saj to stane manj kot reševanje medsebojnih konfliktov in nadomeščanje bolniških odsotnosti zaradi slabih odnosov.

Generacije so strokovnjaki specifikirali takole:

1. VETERANI ali TRADICIONALISTI	rojeni med 1922 in 1945
2. BABY BOOM GENERACIJA	rojeni med 1945 in 1964
3. GENERACIJA X	rojeni med 1965 in 1980
4. GENERACIJA Y ali MILENIJCI	rojeni med 1981 in 2000
5. GENERACIJA Z	rojeni med 2001 in 2006
6. DIGIDOIDI GENERACIJA	rojeni od 2007 dalje

Prva generacija je že upokojena.

Druga generacija – **baby boom** (otroci blaginje) je rasla v času povojne obnove, to je bil čas optimizma in napredka. Za to generacijo je značilna močna etika, pri kateri je delo vrednota in brezdelje kazeno. Ta generacija je številčna in obvladuje področja politične in ekonomske moči.

Ker je bilo vse zgrajeno, je družba začela spodbujati učenje. Vse pomembnejša je postajala izobrazba, ki je bila temelj razvoja družbe. Predstavniki baby boom generacije so v mladosti nastopali zelo nematerialistično, saj so doživeli prvo atomsko bombo in vojno v Vietnamu. Uvideli so, da je življenje kratko in ga je treba izživeti. Pojavilo se je hipijevsko gibanje, ki je nudilo veliko svobode: legitimacija marihuane, možnost splava, življenje v komunah ... Zaradi velike recesije in slabe ekonomije v svetu so ti ekstremni svobodnjaki postali vodstvene strukture v organizacijah. BB je v otroštvu dobila delovne navade od staršev. Postali so pohlepní po materialnih dobrinah.

Generacija X je rojena sredi 60. let, pa vse do osemdesetih. Za to generacijo je značilno, da je bolj neodvisna, odporna in prilagodljiva. Je tudi bolj samostojna, saj so bile njihove mame bolj pogostejše zaposlene in odsotne zdoma kot v preteklih generacijah. X-generacija je prva generacija, ki je začela delati z računalniki. Po značaju so zelo črnogleda generacija, saj so doživeli brezposelnost, veliko kriminala, ekološke katastrofe, različne sodobne bolezni (npr. aids), igre politike ... Zaradi tega so cinčni, skeptični do marketinških ponudb in politikov. Preizkušajo vse, kar nudi užitek. Radi so zaposleni v varnih službah, položaj jim ne pomeni ničesar. Na prvem mestu je zasebno, kakovostno življenje. Zasebno se težje vežejo in si težko najdejo partnerja.

Generacija Y je že odrasla z digitalnimi mediji. Bila je deležna tudi velike pozornosti s strani staršev, zato je samozavestna in včasih domišljava. Po besedah dr. Vesne Godina je to generacija patoloških narcisov, saj so z njimi velikokrat težave tako v šoli kot na delovnem mestu. »Hočejo biti v središču pozornosti in za to so pripravljeni narediti vse. Velikokrat nimajo vesti in jih zato ni mogoče moralno zavezati. Ne držijo se pravil in ne dane besede. Nimajo nikakršnih problemov nekaj obljubiti in nato besedo »požreti«. Za moralne projekte jih ni mogoče navdušiti, niti aktivirati, saj zanje niso pripravljeni investirati niti časa niti napa. Opravljena dolžnost jim namreč ne prinese nikakršne nagrade. Jasno, ker nimajo tistega notranjega občutka, ki te za to nagraduje, to je vesti.« (Vuk Godina, 2018)

Seveda v nadaljevanju poudarja, da ne gre za tipično celotno generacijo, ampak so to lastnosti, ki so pri tej generaciji bolj izražene kot v predhodnih. Zaradi permissivne vzgoje jih je treba učiti socialnih in delovnih veščin. Organizacije nujno potrebujejo mentorje, ki prevzamejo vlogo starša, saj jih ta navaja na kulturo organizacije. Mentor jih mora naučiti: samostojnega reševanja težav, samostojnosti in prodornosti, osnovnih komunikacijskih veščin, predstavitve lastnega mnenja, kultiviranega vedenja pri različnih pogledih, konstruktivnega reševanja konfliktov. Vse te veščine oz. kompetence bodo dolgoročno obrodile sadove, saj so zelo dobri v komunikaciji in hitrosti z digitalno tehnologijo. Pri svojem delu želijo videti celotno sliko in koliko je njihovo delo koristno za organizacijo. Potrebno jim je povedati, kako pomembni

so in kako ne moremo brez njih. Želijo veliko pohval in malo kritik. Če uporabite kritiko, mora biti izrečena na štiri oči, spoštljiva, povedati morate svoje iskreno mnenje, pravilno izraziti čustva in to seveda storiti po metodi »sendvič«. So popolnoma nelojalni v organizaciji, lojalni so le sebi – iščejo le možnosti zase.

Generacija Z in ostale generacije še niso na delovnih mestih, saj še vedno obiskujejo fakultete, šole in vrtce. Kakšni bodo, bo jasno, ko bodo začeli hoditi v organizacije.

Psihologi že sedaj odkrivajo, da so uganka za tržne raziskovalce (ker dobijo vse že ob rojstvu),

imajo največji vpliv pri nakupih staršev, so popolnoma digitalna mladina, želijo sodelovati na vseh področjih, zaradi velikega števila informacij imajo kratek spomin in hitro pozablajo. Pomembno je, da imajo najnovejše digitalne igrače, pridobljenih imajo več diplom, različnih znanj, želijo pohvale in takojšno povratno informacijo, tisti, ki niso zadovoljni s trenutnim življenjem, bodo iskali udobje v virtualnem svetu.

Ob prebiranju člankov na to temo moram reči, da sem se nasmehnila, ko sem prebrala, da so že v egiptčanskih piramidah našli napise, da je mladina problematična in da potrebuje strogo vzgojo. Torej so se že takrat spopadali z medgeneracijskimi razlikami.

Tudi sama menim, da v delovnih sredinah starost ne sme igrati vloge. Pomembno je, da med seboj znamo pozitivno komunicirati, medsebojno prenašati informacije in znanje, pomagati drug drugemu, se spoštovati in sodelovati ... kar so tudi Domelove vrednote. Le s strpnostjo, poštenostjo in odkritostjo bomo gradili in ohranjali dobro delovno klimo in odnose, ki pa so temelj našega delovanja v podjetju.

Zaradi staranja populacije (delovne sile), bo nastajal oz. že nastaja MEDGENERACIJSKI MANAGEMENT, ki je pomemben izziv, s katerim se spopadajo in se bodo spopadale organizacije v starajoči se družbi. Z njim organizacije koordinirajo, nadzirajo in usmerjajo raznolikost, ki je posledica različne starostne strukture zaposlenih, da zagotovijo uspešno doseganje strateških ciljev. Le-ta s svojimi aktivnostmi uspešno izkorišča starostno raznolikost zaposlenih.

Zato je pomembno, da v vsakem obdobju življenja (tudi v podjetju) vsak posameznik poskrbi za intenzivno povezanost z vsemi generacijami. Priložnosti za takšno povezovanje je v podjetju veliko, zato jo izkoristimo vsem nam v prid.

VIRI:

- <http://www.zdus-zveza.si/medgeneracijsko-sodelovanje>

- http://www.zdus-zveza.si/docs/VSEBINE-MEDGEN.%20SOD/Medgeneracijsko_sodelovanje_%E2%80%93_drustvo_Novita.pdf

- <https://www.izza.si/medgeneracijsko-vodenje-generacija-x-generacija-y-generacija-z.html>

- OZS, Obrtnik Podjetnik, letnik XLVIII, številka 7-8, julij-avgust 2019, str. 15

- http://www.osha.mddsz.gov.si/resources/files/AROTAR_VEINGERL_2dan_Medgeneracijsko_sodelovanje.pdf

POLETNA KRIŽANKA

Pravilno geslo poletne križanke:

POLETJE JE ČAS ZA ROMANTIČNE VEČERE

Nagrade prejmejo:

1. nagrado – nahrbtnik prejme **Dominika Peternelj, Davča 40A, 4228 Železniki**
2. nagrado – športno torbo prejme **Ivo Prevc, Selca 73A, 4227 Selca**
3. nagrado – stekleničko prejme **Cene Rant, Na Kresu 24, 4228 Železniki**

Vsem nagrajencem iskreno čestitamo.

SKLENJEN

NOV DOGOVOR O SODELOVANJU DELAVCEV PRI UPRAVLJANJU - PARTICIPACIJSKI DOGOVOR

Aleksander Volf

Dogovor o sodelovanju delavcev pri upravljanju - participacijski dogovor je prav gotovo osrednji in najpomembnejši splošni akt s področja avtonomne pravne ureditve delavske participacije v konkretnem podjetju. To je namreč tisti pravni dokument (poleg samega zakona), od katerega so v največji meri odvisni tako vsebina kot tudi obseg in raven delavske participacije v konkretnem podjetju.

POMEN PARTICIPACIJSKEGA DOGOVORA

Poseben pomen participacijskega dogovora je v tem, da po eni strani omogoča prilagajanje posameznih zakonskih rešitev konkretnim razmeram v posameznem podjetju, po drugi strani pa je z njim mogoče zakon tudi nadgraditi v smislu dodatnih oziroma večjih participacijskih pravic in drugačnih participacijskih načinov. Prav to namreč daje celotni ureditvi sistema delavske participacije pri nas še poseben pečat, ker pomeni, da je tisto, kar neposredno določa že zakon – Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju (ZSDU), v bistvu samo minimum participacijskih pravic, vse možnosti avtonomnega bogatenja in plemenitenja tega sistema na nivoju posameznega podjetja pa so odprte in neomejene ("načelo zakonskega minimuma").

Naš zakon, ZSDU, torej ni omejevalen, tako da je mogoče s participacijskim dogovorom med svetom delavcev in upravo posameznega podjetja vsebino, obseg in oblike sodelovanja delavcev pri upravljanju poljubno obogatiti. Vse je prepuščeno dobri volji ter inventivnosti konkretnih pogajalskih partnerjev in ob že omenjenem zjamčenem minimumu participacijskih pravic si kaj več res ni mogoče želeli od nobenega zakona.

VSEBINA PARTICIPACIJSKEGA DOGOVORA

Vsebine našega novega participacijskega dogovora so tako tudi razvidne iz določil 1. in 2. odst. 5. člena ZSDU, ki se glasita:

(1) Poleg načinov sodelovanja delavcev pri upravljanju, določenih z 2. členom tega zakona, se lahko z dogovorom med svetom delavcev in delodajalcem določijo tudi drugi načini sodelovanja delavcev pri upravljanju.

(2) S pisnim dogovorom med svetom delavcev in upravo podjetja se podrobneje uredi uresničevanje pravic iz tega zakona ter druga vprašanja, za katera je s tem zakonom tako določeno, lahko pa se dogovori tudi več soupravljaljskih pravic delavcev, kot jih določa ta zakon.

Po natančni analizi obeh citiranih določb smo nesporno ugotovili, da naj bi se po intenciji zakona s participacijskim dogovorom urejale predvsem štiri vsebine (sklopi vprašanj), in sicer:

PARTICIPACIJSKI DOGOVOR

ENOTNI SVET DELAVCEV

Aleksander VOLF, predsednik Enotnega sveta delavcev

Podpis:

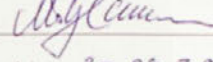
Datum podpisa: 30.9.2019

Žig sveta delavcev:

DOMEL HOLDING, D.D.

mag. Matjaž ČEHAŽAR, predsednik uprave

Podpis:

Datum podpisa: 30.09.2019

Žig družbe:

DOMEL Holding d.d.
4228 Železniki, Otoki 21

Dogovor o sodelovanju delavcev pri upravljanju – participacijski dogovor

- podrobnejša ureditev uresničevanja tistih participacijskih pravic, ki jih določa že zakon;
- ureditev vseh tistih vprašanj, glede katerih že zakon napotuje na participacijski dogovor;
- morebitni drugi načini sodelovanja delavcev pri upravljanju poleg tistih, ki jih določa že zakon;
- morebitne dodatne ali večje soupravljaljske (participacijske) pravice, kot jih določa že zakon.

Vse te vsebine so razdelane v obsežnem dokumentu, ki si ga lahko podrobno ogledate na naši intranet strani.

Zahvala vsem, ki ste že v osnovi razumeli smiselnost in pomen takega dogovora, kot tudi vsem, ki ste bili v nadaljevanju aktivno in posredno vključeni pri sami pripravi le-tega (8 usklajevalnih sestankov).

SINDIKALNI

IZLET OPATIJA, CRIKVENICA, OTOK KRK, GOLI OTOK, RIBJI PIKNIK IN OTOK GRGUR

Nataša Dolenc

Odhod avtobusa z avtobusne postaje v Škofji Loki ob 5.30. Vstop potnikov pred Domelom v Železnikih ob 6.uri. Vožnja mimo Ljubljane do Postojne, skozi Ilirsko Bistrico do mejnega prehoda Jelšane, nato po avtocesti proti Reki.

Najprej smo se ustavili v Opatiji, najstarejšem letovišču na hrvaški obali, s številnimi hoteli in lepimi vilami, kamor so najprej začeli prihajati dunajski dvorjani na zimovanje. Letovišče slovi kot eno najbolj mondenih na hrvaški obali, ima dolgo tradicijo, krasijo ga lepi parki in 11 km dolgo obalno sprehajališče Franca Jožefa. Postanek smo naredili za sprehod po Opatiji, ogled, dopoldansko kavo ali osvežitev. Pot smo nadaljevali po avtocesti mimo Reke, do Crikvenice, kjer smo se nastanili v hotelu. Popoldne smo imeli nekaj prostega časa za uživanje v hotelu ali sprehod ob morju, kopanje ali sončenje. Zvečer večerja v hotelu in prenočevanje.

Drugi dan po zajtrku smo se peljali nad Bakarskim zalivom, potem pa čez krški most na otok Krk. Po lepi, novi cesti smo se zapeljali mimo Njivic in Krka v Punat.

Sprehodili smo se do пристanišča in vkrcali na ladjo. Plovba z ladjo ob obali otoka Krka, mimo otokov Prvič in Sveti Grgur na Goli otok. Po prihodu na otok smo si v spremstvu lokalnega vodiča ogledali ostanke nekdanjega taborišča, ki ga je tam po prvi svetovni vojni zgradila Avstro-Ogrska, po drugi svetovni vojni, leta 1946, pa so ga bivše jugoslovanske oblasti spremenile v zloglasni zapor za politične zapornike. Sprehodili smo se po otoku in si ogledali ostanke taborišča, v katerem so zapornike pogosto mučili in so dolga leta delali v težkih razmerah. Po ogledu je sledilo kosilo – ribji piknik. Po kosilu smo zapluli do sosednjega otoka Grgur. Na njem so ostanki ženskega taborišča, ki je tam delovalo od leta 1948 do 1988, sicer pa je otok poznan po tem, da so v preteklosti na njem kopali boksit. Na njem je veliko rastlinja, predvsem makija, je nenaseljen, na njem je možno videti jelene lopatarje, v preteklosti pa so nanj z otoka Raba na pašo vozili ovce. V zalivu je lepa plaža, kjer smo si vzeli čas za sončenje ali kopanje, nato plovba nazaj proti Krku. Izkrkali smo se v Krku, se sprehodili po mestu in imeli nekaj prostega časa za kavico, nakupovanje v kateri od številnih trgovin ali pa le za osvežitev. Pozno popoldne smo se ob spremljanju odbojarskega finala odpravili proti domu.

Goli otok

Udeleženci izleta

BATERIJA

PAMETNEGA TELEFONA VAM LAHKO ZDRŽI DLJE

Roman Megušar

Baterija pametnega telefona se hitro sprazni zaradi velikega, svetlega zaslona in ostalih porabnikov, kot so: Wi-Fi, Bluetooth, GPS, ... Pri večini novodobnih modelov litij-ionskih baterij ne moremo odstraniti, zato je zanje potrebno dobro skrbeti. Za dotične baterije je značilno, da jih lahko polnimo kadarkoli, kar pomeni, da nam ni potrebno čakati, da se naprava izprazni do konca, preden bi jo ponovno napolnili do 100 %.

Z upoštevanjem naslednjih nasvetov in nekaj spremembami nastavitvev na vašem telefonu ter bolj varčnim načinom uporabe lahko konkretno podaljšate življenjsko dobo baterije.

Zatemnitev svetlosti zaslona

Lepo je videti svetel in barvit zaslon našega pametnega telefona. Vendar je prav ta smrtni sovražnik baterije. Zaslon porabi več baterije, kot jo porabi katera koli druga komponenta v telefonu, saj porablja energijo v silovitem tempu. Večina telefonov vključuje funkcijo samodejne prilagoditve svetlosti, ki svetlost zaslona prilagodi tako, da ustreza ravni svetlobe okolja. Seveda ta način svetlosti zaslona porabi manj energije, kot bi porabil zaslon s polno svetlostjo, še boljše rezultate pa boste dobili z nastavitvijo na najnižjo stopnjo svetlosti. Že samo z upoštevanjem tega nasveta boste privarčevali ogromno energije ter s tem dlje ohranili baterijo polno.

Zmanjšajte zakasnitev zaklepa zaslona

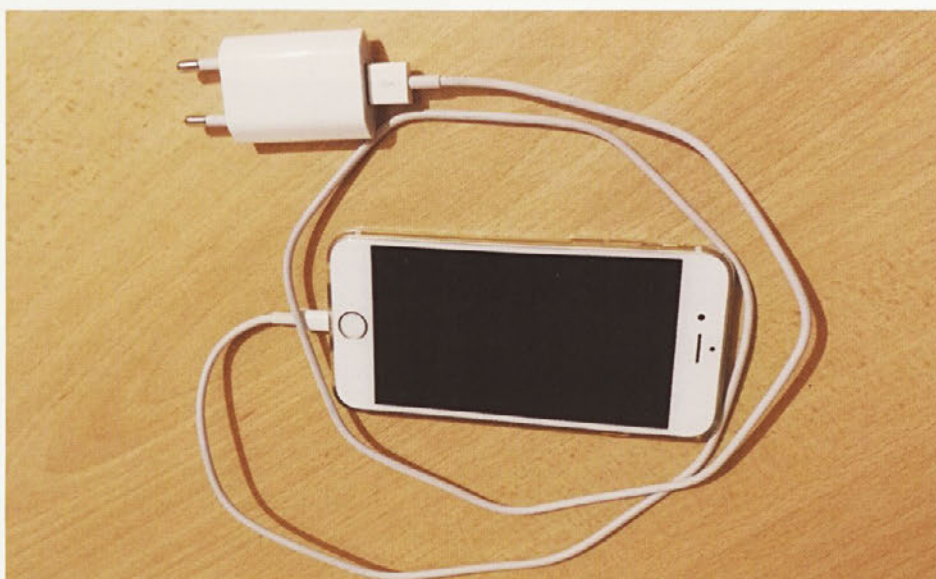
Med nastavitvami zaslona poiščite nastavev "zakasnitev zaslona" ali kaj podobnega. S to nastavitvijo izberete, kako dolgo bo vaš ekran ostal prižgan od vašega zadnjega dotika. Tukaj šteje vsaka sekunda, saj nima smisla, da bi vaš ekran porabljal energijo, če naprave trenutno ne uporabljate.

Ugasnite bluetooth

Če uporabljate bluetooth za povezovanje mobitela z računalnikom ali s slušalkami, vedite, da v primeru, ko niste povezani, vaša naprava vsakih nekaj sekund išče naprave, na katere se lahko poveže. S tem po nepotrebnem razsipamo z energijo naše baterije. Prepričajte se, da bluetooth redno izklopljate, ko ga ne potrebujete več, in privarčevali boste uro ali več vaše baterije.

Izklopite Wi-Fi

Brezžično omrežje Wi-Fi je velik porabnik baterije. Ko zapustite vaše povezano Wi-Fi omrežje, bo naprava neprestano iskala nove točke za povezovanje ter poskušala spoznavati druga omrežja. Izklopite Wi-Fi povezovanje, ko ga ne potrebujete oz. ko niste v znanem Wi-Fi omrežju. Lahko si na namizju ustvarite bližnjico za vklop in izklop Wi-Fi, ali pa po ekranu s prstom potegnute z vrha navzdol ter kliknete na ikono za Wi-Fi v opravilni vrstici.

Nastavitve za določanje lokacije in GPS

Naslednji velik porabnik so aplikacije, ki uporabljajo GPS, Wi-Fi ali mobilno omrežje za določanje vaše lokacije. Kot uporabniki lahko aplikacijam onemogočimo dostop do uporabe naše lokacije.

Ugasnimo aplikacije, ki delujejo v ozadju

Pametni mobitel omogoča delovanje več aplikacij ob istem času, vendar pa je to zelo potrošen način uporabe, ker ostanejo aplikacije po nepotrebnem aktivne in porabljajo baterijo. S pravilnim izklapljanjem aplikacij zmanjšamo število aktivnih aplikacij v ozadju in privarčujemo z baterijo.

Izklopite nepotrebna opozorila

Dandanes vsaka aplikacija pošilja opozorila, reklame, se posodablja itd. ... Ko se zgodi ena izmed naštetih situacij, aplikacija prižge vaš ekran, izpiše neko besedilo, predvaja zvok, zavibrira telefon ter prižge opozorilne LED-lučke. Vse to porablja energijo vaše baterije. Z izklopom nepotrebnih opozoril se privarčuje kar lep del energije.

Izogibajte se ekstremno visokim in nizkim temperaturam

Polnjenje ali izpostavljanje vašega telefona zelo visokim ali zelo nizkim temperaturam je lahko zelo škodljivo. Pride lahko celo

do dolgotrajne okvare baterije. Torej, če uporabljate telefon pri zelo nizkih temperaturah, lahko opazite hiter padec energije v bateriji. Ampak ko raven energije spet naraste, se tudi učinkovitost delovanja poveča. Ob ekstremno visokih temperaturah pa se bo vaš telefon lahko samodejno izklopil.

Način varčevanja z energijo baterije

Vklop načina za varčevanje z energijo baterije samodejno upravlja s porabo baterije na najbolj varčen način. Na primer: lahko izklopi samodejne posodobitve aplikacij v ozadju, zatemni ekran, zmanjša zakasnitev zaklepa zaslona, izklopi nepotrebne animacije in izklopi vibriranje. Po navadi se način za varčevanje vklopi sam, ko imamo manj kot 20 % energije v bateriji. Nastavev lahko po želji nastavimo na 30 % ali katero koli željeno stopnjo. Prej ko bo telefon vklopil varčevanje, dlje bo zdržala naša baterija.

Tako lahko odpravimo večino nejasnih razlogov prevelike porabe energije ter ohranimo baterijo pametnega telefona polno dlje časa. Za začetek poskusite z nekaj spremembami v nastavitvah in s triki za bolj varčno porabo energije. Morda boste presenečeni, ko vam zvečer ne bo potrebno telefona priključiti na polnjenje.

Vir: lasten, računalniške novice

SVETA

LUCIJA

Danica Jelenc

Pred dvanajstimi leti smo člani KTD Dražgoše prvič uprizorili igro Janeza Evangelista Kreka Sveta Lucija. Takrat, dvanajst let nazaj, je bila to za večino igralcev prva igralska izkušnja oziroma prva po mnogo letih. Ker sem bila v tej igri ena izmed igralk, bom poskušala opisati svoje občutke, ki se porajajo med pripravami na igro, tik pred premiero in potem na sami predstavi.

Letos, torej po dvanajstih letih, naj bi skoraj v enaki zasedbi vse skupaj ponovili. V tem času je vsak izmed nas prav gotovo pridobil kakšno novo igralsko izkušnjo. To naj bi pomenilo, da bi sama predstava morala biti kar bistveno boljša.

Takoj po novem letu smo zavihali rokave in pričeli z vajami, najprej bralnimi, igro smo ponovno postavili v dražgoško narečje ...

Moram priznati, da je bilo tokrat nekoliko lažje. Besedila, ki ga enkrat znaš, ni treba dolgo obnavljati, da se ga zapomniš. Za vse tiste, ki so se prvič srečali s tem besedilom, pa je bilo bistveno težje.

In tako se je pričelo – vaje vsak torek zvečer, najprej samo branje, počasi pa smo pričeli z igranjem ... Včasih je šlo vse gladko, včasih pa te režiser popravlja in popravlja. Dobro se spomnim, da enega stavka v igri že takrat pred dvanajstimi leti nisem znala prav izgovoriti in sem ga ponavljala in ponavljala.

Očitno se je zgodovina ponovila in sem sprva imela ravno s tem stavkom spet težave. Ko mi je končno uspelo nekajkrat stavek izgovoriti pravilno, se mi je odvalil kamen od srca. Vsaj tega nismo več ponavljali po dvakrat, trikrat ... No ja, pa saj nisem imela težav samo jaz, vsak od nas je imel kakšen stavek ali odlomek, ki ga je bilo treba večkrat ponoviti, da nam je prišel v kri ... Včasih je bil zaradi ponavljanja kdo slabe volje. Še posebej igralci, ki so bili letos prvič z nami, so sprva to težko razumeli. Vendar brez tega ne gre. Mislim, da je to en poglavitnih dejavnikov za končen uspeh.

Prav hitro je bilo treba določiti okvirne datume predstav, saj smo se bližali poletnim mesecem, ki so poleg vsega ostalega rezervirani tudi za dopust. Čas je tekkel s precejšnjo hitrostjo, čakalo nas

je vedno več opravil. Poskrbeti smo morali za kostume, prizorišče Za plotom je bilo najprej treba očistiti, potem pa postaviti kulise, slikati smo se morali za gledališke liste ... Vedno je kdo manjkal na vajah, ker so bili dopusti v polnem teku. V nekem obdobju se je celo zdelo, da z znanjem nekoliko nazadujemo, ne pa napredujemo ... Vendar je to očitno običajno, vedno pridejo vzponi in padci, ki jih je treba prebroditi.

Prav hitro je prišel tisti dan, ko smo pričeli z vajami na prizorišču na prostem. Na prvih vajah nas je zeblo, kot bi bili v pozni jeseni, ne pa sredi poletja. Ne da se opisati, kako drugačna postane energija med samimi igralci, ko se iz zasilnega prizorišča preselimo na pravo. Že na prvih vajah na prostem je igra stekla mnogo bolj tekoče in vedno bolj smo bili z mislimi na premieri. Tokrat so bili še zadnji popravki in že je bil tu dan, ki je bil namenjen generalki. Pa žal vse ni šlo kot po maslu ... prvi problem se je pokazal še prej, preden smo sploh začeli. Ozvočenje namreč ni delalo. Hočeš ali nočeš, generalko je bilo treba izpeljati brez ozvočenja. Pa še naprej ni šlo tekoče, saj smo se kar naenkrat znašli v temi, ker je zatajila tudi elektrika. K sreči so bili tehniki tako spretni, da je luč kmalu zasvetila in smo generalko le nekako izpeljali. Samo občutek pred premiero pa ni bil ravno najboljši, čeprav pravijo, da slabi generalki sledi dobra premiera ...

K sreči je v petek, na dan premiere, vsaj vreme držalo z nami. Sončno in toplo vreme je vplivalo tudi na nas igralce. Kljub vsemu so se vsaj pri meni pojavili že znani znaki treme: cmok v grlu, pa metuljčki v trebuhu ... Vendar to mora biti, da se potem še bolj zbereš ... In se je pričelo - najprej uvodni pozdrav, pa kratka razlaga zgodovine. Potem pa igra, tako kot smo vadili. Začela so dekleta, potem sem bila na vrsti že jaz. Prišla sem na prizorišče in začela s prvim stavkom, pa z drugim ... Vse je šlo tako, kot smo vadili. In ko vse tako gladko steče, se lahko popolnoma zživiš v igro, okolico okoli sebe pa na nek način ignoriraš. Minil je prvi prizor, pa drugi, pa prvo dejanje, drugo ... Vse je potekalo tekoče, brez napak, ... in tako vse do sklepnega prizora. Navdušen aplavz publike pomeni, da je bil naš namen dosežen, igra je navdušila gledalce. V tem trenutku pozabiš na vse ure, ki si jih porabil za vaje, na vse trenutke, ki ti niso bili ravno po volji ... Važno je, da smo odigrali tako, kot se je zamislil režiser in da ob opazovanju gledalcev, ki zapuščajo prizorišče, začutiš, da odhajajo zadovoljni.

Naslednji dan nas je čakala prva ponovitev igre, pa potem še druga ... in tako naprej vse do sedme. Vedno je bilo malo drugače, pa vendar smo gledalce vedno uspeli prepričati. Torej je bil trud, ki smo ga vložili v igro, poplačan.

In ravno zato je kdaj pa kdaj lepo biti tudi igralec.

Z DRUŽINO

V DEŽELO JAVORJEVEGA SIRUPA, MEDVEDOV IN HOKEJA

Anja Filej Mohorič

Brat Aljaž se je z delovno vizo v žepu odpravil v Kanado. Zasidral se je v olimpijskem mestu Vancouver na zahodni obali province Britanska Kolumbija. Metropola tisočeri obrazov ponuja vse, kar imajo veliki, in njegovo navdušenje nad mestom nas je hitro prevzelo. Spletna akcija z ugodnimi letalskimi kartami je bila pika na i, da se tja tudi odpravimo.

Naš dvotedenski »roadtrip« se je začel že v Železnikih, ko smo v avto pospravili minimalno prtljago in se odpravili v München. Od tam smo preko Londona poleteli v Vancouver. Let je trajal 9,5 ur. Hčerke Mila (7,5), Trina (5,5) in Lena (2) so že izkušene popotnice in so pot odlično prestale. Na letališču nas je pričakal Aljaž in veselje je bilo nepopisno. Pot smo okvirno začrtali že doma in vse plane tudi uresničili. Aljaž nam je za začetek pokazal skrite kotečke mesta in skupaj z nami raziskoval Vancouver Island (otok). Potem so se naše poti za kratek čas ločile, saj smo mi zavili še v Whistler in se potem za zaključek vrnili spet v Vancouver. Slabih 2000 km smo prevozili z najetim avtomobilom.

Potovanje z otroki se velikokrat sliši kot nemogoče, vendar jaz menim, da ni tako hudo. Z nekaj organizacije in brez kompliciranja se vse dobro izteče. S seboj smo vzeli nekaj osnovnih zdravil, sklenili smo tudi dodatno zavarovanje

Plaža Kitsilano, Vancouver

za primer bolezni ali poškodbe. Razen Trinine prebite ustnice na igralih nismo imeli nobenih nevšečnosti. Tudi s prtljago ne gre pretiravati. Ko moraš najstarejšo spremljati na stranišče, srednja je lačna, najmlajša bi pa spala, je vsak dodaten kos prtljage hitro odveč. Punce so s sabo vzele vsaka svoj majhen nahrbtnik z najljubšo igračko, knjigo in pobarvanko za kratkočasenje na dolgem letu, a so bile na koncu veliko bolj zanimive risanke in igrice, ki so na letalih vedno na voljo. Naši leti so bili nočni in punce so večino poti prespale. Zato ne čakajte, da otroci zrastejo, potujete že zdaj.

Razbitine strmoglavljenega letala, Vancouver Island

Na plaži v Tofinu - Jaka, Mila, Anja, Lena, Trina, Aljaž

Akvarij Vancouver, Stanley Park

Vrvež pristaniškega mesta Vancouver, ki je najgostejše naseljeno mesto v Kanadi, nas ni pustil ravnodušne. Peščene plaže v bogati četrti Kitsilano na eni strani ter zasneženi vrhovi gore Grouse Mountain na drugi dajejo mestu poseben pečat. Pljuča Vancouvra predstavlja 4.000 km² velik Stanley Park, ki ga letno obišče 8 milijonov ljudi. Ogromne zelene površine, golf igrišče, sprehajalne in kolesarske poti, čudovit akvarij, ki je hkrati tudi center za raziskovanje morja, ohranjanje in rehabilitacijo morskih živali, ponujajo nešteto možnosti za aktivno preživljanje prostega časa. Kot zanimivost naj omenim, da imajo v akvariju razstavljen ribiški čoln japonskega ribiča, ki ga je na Vancouver Island naplavalilo 4 leta po zastrašujočem tsunamiju na Japonskem leta 2011.

Obiskali smo tudi tržnico na otočku Granville Island, kjer se mešajo okusi različnih narodov, ki so svoje korenine pognali v Vancouveru. Mešanje narodov in kultur se kaže tudi v kulinariki. Zelo pisana in raznolika hrana, začimbe, pridih Orienta naredijo jedi še bolj privlačne. Nas je sicer skrbelo, kako bo s prehrano. Najstarejša hčerka Mila je namreč na strogi dieti zaradi težav s kožo. Zato smo tudi vnaprej rezervirali nočitve preko aplikacije Airbnb. Stanovanja so bila opremljena s kuhinjo in vsemi pripomočki, tako da smo lahko kuhali sami. Poskusili smo tudi značilen javorjev sirup, ki ga Kanadčani pogosto dodajajo raznim jedem, najpogostejše pa seveda na palačinke. Javorjev sirup pridobivajo iz javorjevih dreves. V skorjo naredijo zareze, iz katerih priteče sok, od katerega ločijo vodo. Tako nastane sirup. Javorjeva drevesa in grmi so nasajeni na vsakem vrtu, sicer bolj za okras, saj je javorjev list tudi simbol na kanadski zastavi in hkrati že prava blagovna znamka, ki se pojavlja povsod.

Aborigine, prvotne naseljence na območju Vancouvra, so izgnali Britanci in Irci, trenutno najmočnejša rasa pa so Kitajci, ki imajo v lasti tudi večino nepremičnin in krojijo finančni in trgovski trg v tem večkulturnem mestu. Čeprav je Kitajska četrta največja v Severni Ameriki (tako za tisto v San Franciscu), se bogati Kitajci naseljujejo v drugih predelih mesta. Kitajska četrt je postala dom obubožanim meščanom in brezdomcem. Moderne stolpnice in stare meščanske hiše se bohotijo na hribovskih mestih in še poudarjajo njegovo veličino. Poiskali smo tudi olimpijsko vasico, ki je gostila udeležence iger leta 2010. Čudovit predel mesta, ki je po igrah sameval, je kmalu dobil podobo bogate stanovanjske četrti. Danes

Olimpijski krogi, Whistler

oktober 2019

na olimpijske igre spominjata dva ogromna ptiča - vrabca kot simbol migracij. Avtorica skulptur je dobila navdih po filmu Alfreda Hitchcocka – Ptiči. Mesto ima urejen javni prevoz. Vozili smo se z metrojem, mestnimi avtobusi, taksi ladjico in bili navdušeni nad točnostjo in enostavno uporabo. V Vancouvru smo nočili v stanovanju, ki smo ga najeli preko Airbnb aplikacije. Po mailu smo dobili kodo, s katero smo stanovanje odklenili, sicer pa z najemodajalcem nismo imeli nobenega stika. Ogromno stanovanje v montažni hiši se nam je najprej zdelo kot hišica iz kart, saj so se tla kar tresla, če so se otroci preveč razigrali. Vendar smo kmalu ugotovili, da tak način gradnje ustreza vse standardom. Streha se nam ni podrla na glavo.

Po štirih dneh mesta je napočil čas, da gremo naprej. Zjutraj smo natovorili prtljago v najeti avtomobil, na poti pobrali Aljaža in se odpravili v pristanišče, od koder smo s trajektom odpuli proti otoku – Vancouver Island. Dveurna vožnja je hitro minila. Jasen dan je nudil čudovite razglede na mesto in zasnežene gore v ozadju. Naše oči so bile večino časa uprte v Tihi ocean, saj ni skrivnost, da v bližino velikokrat priplavajo kiti ali delfini. Četudi smo še tako pozorno gledali, teh morskih lepotcev nismo srečali. Pristali smo v mestu Nanaimo in se odpeljali naprej proti naši naslednji destinaciji – mestecu Tofino. Široka cesta se vije skozi ogromne površine gozdov, ki so prepleteni s kolesarskimi in pohodnimi potmi, z neskončnimi

Viseč most v kanjonu Lynn, Vancouver

Sončni zahod - Tofino, Vancouver Island

kilometri rek in s čudovitimi jezeri. Otok je destinacija za pobeg iz mestnega vrveža med vikendom.

Kratek postanek smo naredili pri mestu Port Alberni, kjer smo se sprehodili po Cathedral Grove trail, kjer se bohotijo ogromne 800 let stare jelke - Douglas fir. Največja med njimi je višja od stolpa v Pisi. Po dobrih 4 urah smo le prispeli v Tofino. Pravljična vasica, obdana s skalnato plažo in goratimi otočki v bližini, je pravi raj za deskarje na vodi. S skalami obdane neskončne peščene plaže, ogromni valovi, ki se lomijo na grebenih, in deskarji, ki se brez kančka strahu podajo v mrzli ocean. Pogumne so bile tudi naše punce, ki so močile ritke in lovile peneče valove, ki jih je majsko sonce ogrelo na pičlih 12° C. Domačini iz Tofina imajo posebni imeni za mesec junij in avgust (January in Fogust) – januarski mrzli in deževni junij ter megleni avgust. Mi smo imeli veliko srečo, saj nas je več čas spremljalo sončno in jasno vreme. Aljaž in Jaka ste se zjutraj odpravila na lov za izgubljenim vojaškim letalom, ki je leta 1945 strmoglavilo z 12-člansko posadko. Zanimivo, da so vsi preživeli. Pot ni označena, napotki so na raznih forumih in nista bila prepričana, če bosta sploh našla razbitine. S seboj sta vzela vodo, nekaj prigrizkov in škornje, saj je pot po pričevanjih na določenih delih zelo razmočena. Našla sta razbitine in, kar je še pomembnejše, nista prišla navskriž z medvedom. To območje je gosto naseljeno z rjavimi medvedi, ki se prosto sprehajajo globoko v gozdovih, nemalo jih zaide tudi na bolj obljudena območja. Tudi javni smetnjaki so prilagojeni tako, da jih medved ne more odpreti ali prevrniti, saj mu hrana še posebej diši. Povsod visijo table »pozor medved« in obvestila, kako ravnati v primeru srečanja s tem rjavim kosmatincem. Vendar mora človek imeti kar srečo, da ga sreča. Mi te

sreče nismo imeli. Čeprav bi lahko še dolgo uživali v lepotah otoka in občudovali vragolije deskarjev na vodi, je napočil čas, da se opravimo še v raj za smučarje in gorske kolesarje. S trajektom smo se vrnili na celino, se poslovili od Aljaža in se napotili proti Whistlerju. Ustavili smo se še v mestecu Squamish in občudovali goro, ki se navpično dviga nad mestom. Priljubljena destinacija za plezalce je prava paša za oči. Whistler, eno izmed olimpijskih prizorišč, živi skozi celo leto. V središču vasice, ki je zaprto za promet, so tudi olimpijski krogi in v spominsko ograjo vgravirana imena vseh dobitnikov olimpijskih medalj tistega leta. Med njimi je seveda tudi dvakrat srebrna smučarka Tina Maze. Gorska vasica poleg športnega adrenalina ponuja tudi kulinarične in nakupovalne užitke. Na obrobju vasice se dvigajo ogromni hoteli, ki so skozi celo leto zasedeni. Smuka je mogoča praktično 365 dni, saj se na najvišjih ledenikih sneg ne stopi. Zima se je že poslovila, pomlad je bila v polnem razcvetu, zimski športi pa še kar aktualni. Najbolj zagrizeni smučarji in deskarji v kratkih rokavih in jankah korakajo proti gondolam, smučarske čevlje in smuči ali deske pa nosijo na ramenih. Od začetka pomladi do pozne jeseni se v športnem središču rekreirajo in zabavajo tudi kolesarji in pohodniki. Vsako pomlad pripravijo tudi bolj in manj zahtevne kolesarske proge. Gondole ali vlečnice kolesarje potegnejo na vrh, potem pa sledi adrenalinski spust po urejenih poteh. Jaka je najel kolo in se preizkusil na eni izmed prog. Punce smo ga ta čas čakale na hotelskem bazenu, saj so se temperature povzpele do poletnih 26° C.

Še kratek postanek v Vancouvru, kjer smo na vzpetini v Queen Elizabeth parku uživali v pomladnem sončku in občudovali mesto pod nami. Naš dopust se je bližal koncu. S težkim srcem smo se poslovili od Aljaža in se odpravili proti letališču. Domov nas je na krilih ponesel Airbus A380. Bilo je kratko, a sladko. Vsi smo enotni, da se na »lov« za medvedi in kiti še vrnemo.

Kolesarske poti - Lost lake, Whistler

LONDON

OČARLJIVA PRESTOLNICA VELIKE BRITANIJE

Nina Drol

London je najbolj obiskana prestolnica na svetu, zato smo se tudi članice in člani uredniškega odbora Mozaika odločili, da se odpravimo pogledat, kaj vse na ogled ponuja to znamenito velemesto.

V svoji zgodovini je London preživel marsikaj. Mesto so ustanovili Rimljani leta 50 pr. n. št. pod imenom Londinium na severni brežini Temze. Po padcu rimskega cesarstva je mesto propadlo, v 7. stoletju so Sasi na tem področju ustanovili mesto Lundenwic, ki je postalo njihovo središče. V 10. stoletju so ga napadli Normani, proti katerim si je London zagotovil mir s pomočjo plačila. Postopoma se je začel razvijati v prvo mesto Anglije. Leta 1066 je po porazu Angležev prišel pod oblast Viljema Osvajalca, ki je v njem zgradil trdnjavo Tower. Prebivalci mesta London so hudo trpljenje preživljali v času pojava kuge leta 1665, ko je od približno pol milijona prebivalcev skoraj vsak peti izgubil življenje. Le leto dni kasneje je London še pogorel. V kar 5 dni trajajočem požaru, je zgorelo okoli 13.000 hiš in skoraj 90 cerkva. Celo desetletje je trajala načrtna obnova mesta, ki je leta 1831 postalo največje mesto na svetu in ta sloves obdržalo skoraj celo stoletje.

London je glavno mesto Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske, v katerem živi preko 8 milijonov prebivalcev. Leži na več kot 1.600 kvadratnih kilometrih površine. V neposredni bližini se nahaja 5 letališč, direktni leti so še posebej popularni do največjih mest na vzhodni obali ZDA, npr. v New York in Washington. V okolici Londona je še 9 pristanišč, od koder je možna plovba praktično kamorkoli po svetu. Plovba je mogoča tudi po mestu samem, saj skozenj teče izjemno pomembna reka Temza, preko katere so zgrajeni mnogi atraktivni mostovi. London je tako tudi prometno vozlišče in iz mesta do Pariza in Bruslja, skozi 50 kilometrov dolg predor pod Rokavskim prelivom, pelje potnike in tovor vlak Eurostar.

London je politična, kulturna in poslovna prestolnica celotnega britanskega otočja. Hkrati velja gospodarsko in politično za eno najpomembnejših mest na svetu in je mesto izjemnih poslovnih priložnosti, z bogato zgodovino in kulturo pa privablja na ogled turiste z vsega sveta.

V London smo poleteli z letališča Jožeta Pučnika, v poznih večernih urah, z nizkocenovnim letalskim prevoznikom EasyJet. Na letališču smo se srečali tudi z našo vodičko Matejo iz turistične agencije Palma, ki je organizirala potovanje. Po dvournem letu, med katerim nas je malo premetavalo

Katedrala Sv. Pavla je ena najbolj spektakularnih katedral na svetu

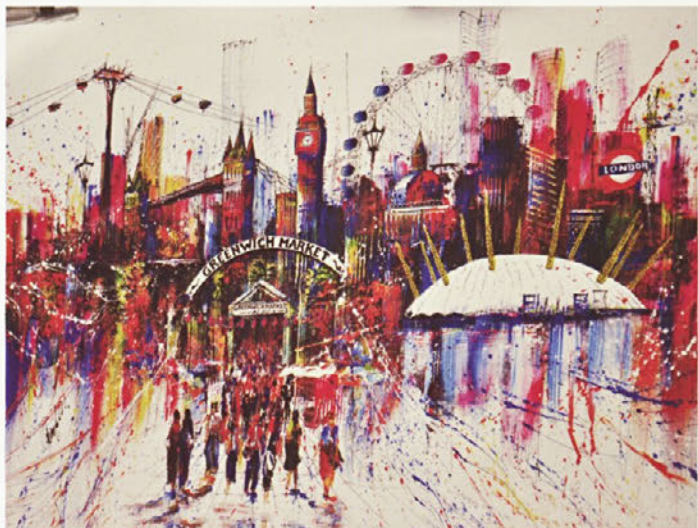
v parku

samo, ko smo se spuščali v slabo angleško vreme, smo pristali na letališču Stansted. Po opravljenih letaliških formalnostih smo odhiteli do parkirišča, kjer naj bi nas čakal avtobus za prevoz do našega hotela. Ni ga bilo, tako da je vodička posredovala in kmalu smo dobila prepihani z olajšanjem sedli v ogrevan avtobus ter že rahlo v alfa stanju poslušali Matejino predavanje o Angliji. Christopher, voznik, katerega starši so se v London priselili z Jamajke, nas je po uri in pol vožnje ob dveh zjutraj dostavil v naš hotel Premier Inn v Ealing Broadway.

Po tipičnem angleškem zajtrku smo se s podzemno železnico (tube) odpravili na ogled londonskih znamenitosti. Mešanica ras in kultur je prisotna vsepovsod in ljudje s tovrstnimi predsodki bi se tam kaj slabo počutili. Bilo je precej hladno in zdelo se nam je zanimivo, da Angleži ne nosijo nogavic v čevljih. Moda je nasploh zelo vsestranska, od turbanov, sarijev, afriških potiskanih oblek, do karirastih srajc, zavijanih kavbojk in visoke mode ...

Najprej smo se podali v City of London, zgodovinsko in finančno območje z londonsko borzo in britansko centralno banko. Sodobni poslovni nebotičniki se dvigajo visoko nad srednjeveškimi ulicami pod njimi, premožni delavci pa zahajajo v elegantne restavracije in bare. Nebotičniki imajo zanimiva imena: kumara, ribežen, črepinja (The Shard - z višino približno 306 m do konice antene je najvišja stavba v Evropski uniji).

Od spektakularne novodobne arhitekture smo prešli na malo nižjo a vseeno dih jemajočo katedralo St. Paul's Cathedral, ki so jo po načrtih slavnega angleškega arhitekta Christopherja Wrena zgradili v 17. stoletju. Pot smo nadaljevali z enim od slavnih londonskih double-deckerjev, dvonadstropnim avtobusom (seveda zgoraj), od koder smo imeli lep razgled na raznoliko arhitekturo in dogajanje

umetnost

Kolidž kraljeve vojne mornarice v Greenwichu

Tower of London – utrdba ob reki Temzi je v angleški zgodovini igrala osrednjo vlogo skoraj 1000 let

na ulicah. Izstopili smo na Trafalgar Square in si privoščili kavico v zanimivem ambientu v Kripti sv. Martina. Okrepčani smo si ogledali še Trafalgarski trg, poln turistov in uličnih umetnikov. Na sredini stoji Nelsonov steber, posvečen admiralu Nelsonu, ki je 21. oktobra 1805 za Angleže izbojeval pomorsko bitko pri Trafalgarju. Trg obdajajo hiše Commonwealtha, na severnem delu trga pa stoji mogočna Narodna galerija, ki se ponaša z eno od največjih zbirk evropskih slik na svetu. Stalna zbirka vsebuje več kot 2300 slik, ustvarjenih od srednjega veka do zgodnjega 20. stoletja. Sprehod mimo mojstrovin velikih slikarskih imen nas je umiril in nadaljevali smo s pohajkovanjem po mestu. Hoteli smo na čaj h kraljici v Buckinghamsko palačo, pa je ni bilo doma, zato smo se zadovoljili samo z ogledom zunanosti. Palača je uradno domovanje britanske kraljeve družine v Londonu od leta 1937, prav tako je tudi uradna kraljičina rezidenca. Uporabljajo jo za različne sprejeme in zabave, nekateri deli palače so celo leto namenjeni zunanjim obiskovalcem. Med poletnim časom je na ogled stalna zbirka dragocenosti iz zapuščine kraljice matere, kot so Rembrandtove in Rubensove slike, kiparska dela Canove in Chantreya, najfinjši porcelan in kosi francoskega in angleškega pohištva. Palača ima 775 sob in s tem posledično veliko število oken, ki jih pomivajo vsake šest tednov. Zgolj v vednost, da nam bo lažje, ko bomo pomivali okna v hiši ali stanovanju.

Pot nas je vodila v Westminster, živahno vladno območje v bližini Buckinghamske palače. Sprehodili smo se po paradnem prostoru Horse Guards Parade, mimo Downing Street 10, kjer že od leta 1732 domujejo vsi angleški premierji, naprej do srednjeveške opatije

Tower Bridge je dvizni most čez reko Temzo, zgrajen iz 70.000 ton betonskih temeljev in 11.000 ton jeklene konstrukcije

Greenwich

Westminster Abbey. Od kronanja Viljema Osvajalca leta 1066 so bila v Westminsteri opatiji vsa kronanja angleških in britanskih monarhov. Od leta 1100 je bilo v opatiji 16 kraljevih porok. Kot grobišče več kot 3300 oseb, ki so v britanski zgodovini kaj pomenile (vključno z najmanj šestnajstimi monarhi, osmimi predsedniki vlad, pesniki, igralci, znanstveniki in vojaškimi voditelji ter neznani bojovník), je včasih Westminsterka opatija opisana kot britanska Valhalla, po ikonični pokopni dvorani nordijske mitologije.

Westminsterka palača z Big Benom je osrednja znamenitost londonskega predela Whitehall in Westminster. Že od leta 1512 je v Westminsterki palači sedež slovitega angleškega parlamenta. Izjemno veliko in veličastno zgradbo dopolnjuje tudi prekrasen stolp Big Ben, ki je visok kar 106 m. Ne slovi toliko po lepi in veliki uri, temveč po 14-tonskem zvoniku, ki udarja ob vsaki polni uri. Poimenovali so ga po Siru Benjaminu Hallu, potem ko je bil leta 1858 obešen na vrh stolpa. Ura na vrhu stolpa je bila postavljena maja 1859 in predstavlja simbol Velike Britanije po svetu. Trenutno je še v obnovi, tako da ga žal nismo uspeli videti.

Sprehodili smo se še do Picadilly Circusa, enega najbolj znamenitih križišč. Vrvež, ki vlada na tem zbirališču kultur z vsega sveta, je nepopisen. Pravijo, da tam v 37 minutah zagotovo srečaš koga iz svoje države. Slovi tudi po svetlobnih reklamah. Prva neonska reklama na elektriko je bila montirana leta 1910, od leta 1923 pa so svetlobne reklame postavljali po fasadi tedanjega Londonskega paviljona. Pokukali smo še v glomazno trgovino z bombončki M&M, kjer se izgubiš v

London Eye – velikanski vrtiljak na južnem bregu reke Temze, odprt v sklopu praznovanja novega tisočletja

poplavi teh čokoladnih, z različnimi barvnimi glazurami prevlečenih bombončkov, ki so v filmu premamili celo vesoljčka E.T.-ja. Pred marsikatero trgovino stojijo varnostniki in usmerjajo ljudi v dolgih čakalnih vrstah za vstop. Precej lačni smo zmogli še toliko moči, da smo odštorkljali do puba, kjer nas je čakala večerja v tipično angleškem stilu: krompirjeva juha, fish and chips (za nekatere že drugič tisti dan) ter brownie s sladoledom. Prijetno napokani smo se z »underground« odpeljali nazaj v hotel. Podzemna železnica je labirint predorov, kjer bi bili brez vodičke sprva precej izgubljeni. Nešteto stopnic, predorov, tekočih stopnic, ... a potuje se hitro. Naše postaje na poti do hotela so bile Notting Hill, Baker street, Bond street, sledile so si hitro, vendar smo se kljub vsemu vozili približno 25 minut. Naslednji dan nas je čakal obisk Greenwicha. Po predoru ki vodi pod reko Temzo, smo prišli do slikovitega mesteca, kjer nas je najprej navdušila velika ladja Cutty Sark. Je zadnji primerek ladje, ki je prevažala čaj. V svojem času je bila ena najhitrejših ladij na vseh pomembnih poteh čaja s Kitajske. Ogledali smo si pomorski muzej, kjer so odlično združili preteklost s sedanjo tehnologijo, tako da jim je uspelo prikazati res odličen pregled zgodovine pomorstva.

Seveda smo morali tudi do parka Greenwich, kjer se med drugim nahaja znameniti astronomski observatorij. Sledilo je obvezno fotografiranje pri ničelnem (glavnem) poldnevniku oziroma meridianu – greenwiškem poldnevniku. Park je

Narodna galerija je uvrščena med vrhunske umetniške muzeje na svetu

priljubljena točka sprehajalcev. Okrepčali smo se na greenwiški tržnici, nato pa odhiteli na ladjo, ki nas je po Temzi zapeljala nazaj do Westminstera.

Temza je sicer ena pomembnejših rek v Angliji, ki teče po južnem delu dežele v smeri od zahoda proti vzhodu. Znana je predvsem kot reka, ki teče skozi London, ob njej pa so zrastle tudi nekatera druga pomembnejša angleška naselja, med njimi Oxford, Reading, Surbiton, Richmond, Kingston Upon Thames in Windsor. S 346 km dolžine je druga najdaljša reka v Združenem kraljestvu in najdaljša reka, ki v celoti teče po Angliji. Izliva se v Severno morje v grofiji Essex. V spodnjem toku je polsana in višina njene gladine se spreminja z bivalnico – v Londonu je tako razlika med plimo in oseko 7 m. Zgradili so tudi londonske bariere, ki preprečujejo, da bi voda ob prevelikem deževju poplavlila London.

pogled na moderno grajeno arhitekturo

Čakal nas je še obisk znane veleblagovnice Harrods, ki premore kar 330 različnih oddelkov: tako oblačil za ženske, moške in otroke kot elektroniko, nakit, športno opremo, poročni butik, modne dodatke za hišne ljubljence, igrače, kozmetične izdelke vseh vrst, pohištvo in še mnogo več. Najbolj opevan pa je oddelek s pripravljeno hrano in pijačo, tako imenovani Food Hall, kjer se vsakemu, ki samo pokuka vanj, pocedijo sline. V neverjetnih 28 restavracijah strežejo vse, od tipičnega angleškega čaja in hitre hrane do gastronomskih specialitet. No, mi smo precej časa porabili že za to, da smo našli toaletne prostore; skozi skorajda neštete hodnike mimo trgovin vseh svetovnih modnih kreatorjev se zlahka zapleteš in izgubiš orientacijo. Harrods dnevno obišče 300.000 kupcev. Kot je rekla znana sobarica Ivy iz znane BBC-jeve humoristične nanizanke: »Tam najdeš vse, od bučike do slona.« Zdaj ji res verjamemo. Prepojeni s prestižem in obiljem smo se vrnili v bolj plebejske konce, na najbolj znano nakupovalno ulico Oxford street. Večer smo zaključili z večerjo blizu »domačega« hotela, v italijanski restavraciji.

Zadnji dan smo kovčke oddali v sobo recepcije in se odpeljali na obisk k slavnim osebam v Madame Tussauds. Ob vstopu nas je s rfotajočim krilom pričakala mladostna Marilyn Monroe,

sledili so ji ostali zvezdniki iz sveta filmske in glasbene industrije, znanstveniki, športniki, liki iz filmov Star Wars in ostalih. Z mini taxijem smo se zapeljali skozi zgodovino Londona in si ogledali 4D-film o super junakih. Še sprehod skozi trgovino s spominki in že smo bili spet v realnosti.

Ogledali smo si še znameniti Hyde Park, prizorišče mnogih koncertov, sicer pa zatočišče Londončanov pred mestnim vrvežem. Hyde Park Corner je vogal na robu parka, kjer lahko vsak pove svoje mnenje in kritiko, seveda pod pogojem, da ni žaljiv. Ob našem obisku so večinoma možje stali na pručkah in glasno utemeljevali svoja stališča. Med njimi je bilo presenetljivo veliko moških, ki so se borili za svoje pravice. Žal smo se s tem obiskom morali od Londona posloviti. Čakal nas je prevoz na letališče Gatwick in od tam polet proti domu.

London je za popotnika zanimivo mesto, ponuja res raznovrstna doživetja, od klasičnih znamenitosti, do tistih, ki jih najdeš s sprehodom po ulicah in uličicah tega starodavnega mesta. Res smo si dodobra pretegnili noge, aplikacije na pametnih telefonih so ob koncu dneva javljale tudi do skorajda 25.000 korakov. Toda narediš jih spotoma, ko se potopiš v to multikulturno mešanico narodov in spominov, ki jih hrani mesto, da smo izvedeli še več zanimivosti, pa je poskrbela naša odlična vodička Mateja. Vodstvu se v imenu uredniškega odbora Mozaika zahvaljujem, ker nam je omogočilo potovanje.

BILO JE NEKOČ ...

V našem podjetju smo včasih izdelovali gospodinjske aparate in za prodajo le-teh smo imeli trgovino.

DOMEL

OKTOBER 2019 – MESEC INOVATIVNOSTI

Kako doseči Domelov veliki cilj do leta 2025?

Bruto dodana vrednost 60.000€ na zaposlenega.

Odgovor:

**Vsak zaposleni sodeluje v procesu inoviranja in
registrira VSAJ en predlog izboljšave na leto.**

(sodelujočih 2018 – 25% zaposlenih)

Opazujmo, spremljajmo in razmišljajmo, idejo,
pobudo ali predlog rešitve pa zapišemo v sistem

SORA.

S tem postanemo učinkovitejši.

Dodatne informacije ali pomoč ob vpisu: Martin Pintar, tel. 04 51 17 116.

Predsednik uprave Domel Holding

Matjaž Čemažar

rešitve
ZNANJE sodelovanje
pripadnost

GOSPODARNOST TALENT

POIZKUS
ODGOVORNOST
DELO stvarjalnost
NAVDIH AMBICIOZNOST
ideja
SUPEREGO
SKRB um
spoštovanje